

„Tėvynė“ Savaitinis Laikraštis

Leidžia kas Pėnyčia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
Suvienuose Valstijose \$1.50
Kitose Viešpatystėse \$2.00
„T E V Y N Ė“,
307 W. 30th Str., New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS.

Telefonas. LACKAWANNA 5529.

The Lithuanian Weekly „Tėvynė“

Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgeliūtė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
„T E V Y N Ė“,
307 W. 30th St., New York, N. Y.

No. 46

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Lapkričio (November) 18, 1927.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1879.

Vol. XVIII

Didelė Nelaimė Pittsburgh'e

Lietuvos Skundas Bus Svarstytas Gruod. 5

Referendumas Atidėtas Šešiems Mėnesiams

DIDELĖ NELAIMĖ PITTSBURGH'E.

14. — 8:43 val. ryte čia nutiko didelė nelaimė — sprogo penkių milijonų kubinių pėdų gazo bosas. Sprogimas buvo toks didelis, kad sukrėtė penkių mylių apylinkę ir vienos mylios apylinkė veik į griuvėsius pavertė. Nelaimėje žuvo 21 užmuštais, 13 dar nesurasta ir apie 600 sužeistų. Daug tik skaičiuojama moterų ir nekalčių kūdikių. Medžiaginio nuostolio padaryta už keliolika milijonų.

Sprogus bosui, manyta, jog įvyko žemės drebėjimas. Kurie matė sprogimą iš tolo, sako, kad sprogęs bosas iškilęs tiesiog į padangius. Po sprogimo užviešpatavo neįsipažinta tyla. Bet po to laiku laikui pasigirdo sužeistųjų bei mirstančiųjų ašaravimas ir toje miesto dalyje judėjimas, idant nelaiminguosius pagelbėjus. Ta miesto dalis virto tiesiog chaosu: sirenų užimas, automobilių bei ambulancų važinėjimas, žmonių riksmas, klyksmas. Pagaliau pasiūlyta iš praplėstų vandentekio vanduo, oras prisipildė gazu. Viso miesto gydytojai bei slaugės puolė nelaiminguosius gelbėti. Daugelis žmonių dar randasi ligoninėse. Spėjama, kad apie 5,000 liko be pastogės, nes jų namai taip sugadinti, kad juose nebegalima gyventi.

Sprogus bosas priklausio Equitable Gazo kompanijai ir randasi Northsideje, prie Reedsdale gatvės. Nors tikrai dar nesusekta, bet manoma, kad nelaimės priežastis buvusi sekama: darbininkai taisę esamas boses skyles ir netyčiomis padegę. Šita nelaimė esanti viso trečia savo rūšies. Vienok tokios didelės, su tokiais aukomis gazo nelaimės suvienuose Valstijose nėra buvę.

LIETUVOS SKUNDAS BUS SVARSTYTAS GRUODŽIO 5.

Geneva. — Tautų Sąjungos Taryba šaukia savo podėdį gruodžio 5 dieną. Svarbiausiu dienotvarkės punktu bus Lietuvos skundas priešais lenkus už persekiojimą Vilnijos inteligentijos, uždarinėjimą lietuviškų mokyklų ir varžymą lietuvių teisių lenkais užgrobtame Vilniaus krašte.

LIETUVOS REFERENDUMAS ATIDĖTAS 6 MĖNESIAMS.

K a u n a s „Vienybės“

Kor.). — Eina įtemptos lėrybos tarpe Tautininkų ir Krikščionių Bloko (krikščionių demokratų, ukininkų sąjungos ir dalies darbo federacijos). Tautininkai nusistatę savo programą derybose ginti. Jeigu bus susitarta, tai prof. Voldemaras, sakoma, nuo ministerių pirmininko vietos atsisakys, ir greičiausia bus pasiektas Londono atstovų.

Kun. Krupavičius Ameriką neatvyks. Referendumas atidėtas šešiems mėnesiams laiko.

LIETUVOJE AREŠTUOTA DAR 39 ASMENYS.

Berlynas, lapkr. 11. — Gautas iš Kauno žinios praneša, kad Lietuvoje šiomis dienomis suareštuota dar 39 asmenys. Juos kaltinama suokalbų nuverstimi dabartinę Lietuvos valdžią.

KĖSINOSI NUŽUDYT GENERALO OBREGON'Ą.

Mexico City, lapkričio 13. — Buvęs Meksikos prezidentas, Alvaro Obregon čia šandien lengvai sužeistas. Kuomet jis važiuojo savo automobiliu į bulių kautynes, keturi vyrai persekavo jo automobilį ir numetė prie Obregono automobilio dvi bombas. Bomboms sproguose, automobilis sugadintas taip, kad jau nebegalima buvo jį važiuoti. Generalas Obregon sužeistas į veidą stiklo skeveldromis. Sužeitus medikali patarnavimą ligoninėje, Obregon'as nuvyko į imtynes. Iš keturių vyrų, kurie atliko pasikėsinimo darbą, pagauta tik du. Kiti paspruko. Piktadarių pagavo važiuojant šale Obregon'o automobilio draugai, kurie važiuojo atskiruose automobiliuose. Policijos nuomone pasikėsinimas ant generolo gyvybės esąs planuotas darbas tų, kurie jo nepakenčia kaip kandidato į Meksikos prezidentus.

RYGOS KONGRESAS.

Varšava, lapkr. 11. — Rugoje lapkričio 6 dieną įvyko Lietuvos emigrantų kongresas. Čia svarstyta Lietuvos bėgantieji reikalai ir nusistatytas link dabartinės Lietuvos valdžios.

Be ko kito priimta keletas rezoliucijų, kuriomis nurodoma, kad Lietuvos valdžia veda nedraugingus santykius su kaimynėmis valstybėmis ir tam pla visą kraštą prie netekimo nepriklausomybės. Kongresas pageidauja, idant Lietuvos politinis nusistatymas būtų ton linkmėn, kad sudariusi kogeriausius santykius su savo kaimynais, ypač latviais ir estais, ir stiprinus buvusios valdžios užmegstus santykius su Rusija.

AUDROS IR POTVINIAI INDIJOJE.

Bombay, Indija, lapkričio 13. — Pasireiškusi paprastoms šiuo metų laikotarpiu audroms, daugelį miestelių ištiko potvyniai. Gelžkelių ir telefono susinėjimas pertrauktas. Nors keletas dienų atgal temperatūra buvo 90 laipsnių, bet šandien ji nupuolė iki 68, ko dėlei vietos gyventojai kenčia šaltį. Laikė audros prilyta iki penkių colių lietaus. Laivų išplaukimas ar įplaukimas delei įvykusios audros pasirodo visai negalimu.

PALIAUBŲ DIENOS MINĖJIMAS.

New York. — Lapkričio 11 diena yra taip vadinama „Paliaubų Diena“ (Armistice Day). Ta diena kasmet minima tam reikalui atatinčiomis apeigomis ne tik Amerikoje, bet ir visame kariausiam pasaulyje. Šiandien ši diena minėta visoje Amerikoje ir kituose kraštuose. Neminėjo šios dienos tik Vokietija, kuri pasaulinį karą pralaimėjo ir kurią dar ir šandien minimo karo jungas spaudžia ir dar generacijų generacijas spaus.

KALBA APIE TAIKĄ, BET RUOŠIASI KARUI.

Londonas, lapkr. 11. — Jugoslavijos su Francija pasirašyta draugiška sutartis dar labiau komplikuoja jau ir taip buvusį komplikotą Viduržemio jūros klasišmą. Sakoma, kad sutartimi nepatenkinta ne vien Italija, bet ir Anglija, kadangi tos rūšies sutartys tempia Europą naujam karui. Vienas anglų diplomatas pareiškia: „Šandien Europoje visi daug kalba apie taiką ir tuo pačiu žygiu visi ruošiasi prie karo.“

Albany, N. Y. — New Yorko valstijos komisyonierius James A. Hamilton pareiškė, kad bėgy rugsėjo mėnesio New Yorko valstijoje žuvo 175 darbininkai. Tik vienas šių darbininkų mirė nuo ligos, visi kiti — nuo nelaimių.

Tiraspolis, Ukraina. — Ukrainos sovietų teismas pasmerkė sušaudymui tris asmenis, rumunus. Jie kaltinami dėl slapto atvykimo iš Rumunijos ir sovietus šnipinėjimo tikslais.

Iš Lietuvos Laikraščių

VILNIAUS ARKIVYSKUPAS SUIMTŲ LIETUVIŲ TARDYTOJAS.

Arkivyskupas Jalbžikovskis, leides be jokios kaltės okupantų policijai suimti ir mesti į kalėjimą keliolika lietuvių kumigų lyg pasityčiodamas iš jų neseniai lankėsi policininkų lydimas Lukiškių kalėjime, ar nebuvę rasta pas juos per kratas ko nors „kompromituojančio.“

DRAUDŽIA LIETUVIŠKAS MALDAKNYGES.

Vilniaus lietuvių laikraščių žiniomis, lenkų policija Varėnoje (stoty) uždraudė pardavinėti lietuviškas maldaknyges. Pardavinėtojams grasoma konfiskavimu ir teismu.

KAUNO MIESTO PASAKOLA.

Kauno miesto taryba įgaliota miesto tarybą užtraukti iki pusės milijono paskolą vandentiekio ir kanalizacijos darbams tęsti ir reikalui esant, užstatyti miesto savivaldybės namus, kur dabar yra pirmieji universiteto rūmai.

PAŠALPOS BAŽNYČIOMS.

Ministerių kabineto nutarimu, sumažintas geležinkelio tarifas del „Birutės“ vandens pervažimo 30 procentų nuolaidos, be to, tam pat posėdyje nutarta duot paskola Airiogalos bažnyčios statymui 15,000 litų be procentų, Kybartų bažnyčiai — 35,000 litų, Pajevonio bažnyčiai — 30,000 litų ir Ryliškių bažnyčiai — 411 kietn. miško puse taksos kainos.

CENZURUOJAMI DIENORAŠČIAI.

Mariampolė. Po Tauragės įvykių buvo areštų ir kratų. Pas vieną 4 kl. V. R. J. gimnazijos mokinį konfiskavo asmenišką dienoraštį, kurį pedagogai pasiėmė cenzuruoti.

VINIEMIS DŽIAUGSMAS, ANTRIEMS AŠAROS.

Rokiškis. Pradėjus supirkinėti iš rudens kariuomenei javus, rinkoje rugių purui mokama 24 litas. Ukaininkai džiaugiasi, bet mažai žemiai, nežemiai ir darbininkai, kurie neturi darbo, labai nusimina.

VĖL KRATO LIETUVIUS.

Iš spalio 17 ir 18 naktį okupantų policija padarė kratas Vytauto Didžiojo gimnazijos direkt. p. M. Šikšnio, mok. kun. d-ro V. Zajančausko, redakt. K. Veleckio ir mok. Vytauto Kairiukščio butuose. Paklausti kokių reikalų atėję, policininkai atsakė — patikrinti ir apsigrįžę išejo.

PADIRBTI 100 LITŲ BANKNOTAI.

Klaipėdos krašte keletas asmenų bandė paleisti į apyvartą netikrų banknotų po 100 litų. Keturi nusikaltėliai suimti. Padirbti banknotai plonesnio ir slidesio popierio, piešinys jų neaiškus, šviesesnis už tikruosius.

PATVIRTINO SUTARTIS SU ITALIJA.

Ministerių kabinetas patvirtino prekybos ir arbitražo sutartis su Italija.

RADO DALĮ IŠPLĖSTŲ IŠ TAURAGĖS BANKO PINIGŲ.

Kretingos gyventojas Kvosas rado laukuose prie kelio ryšulėlį banknotų po 100 litų, išplėstų iš Lietuvos banko per Tauragės neramius. Kai kurie banknotai nuo lietaus buvo jau pagedę, tačiau dar gerų pinigų Kvosui liko 9,000 litų. Už tuos pinigus radėjas nusipirko namelius, o likusius išskolino pažįstamiems. Tačiau kriminalinei policijai pavyko išaiškinti, kokiomis aplinkybėmis Kvosas pralobė ir jis patrauktas tieson už svetimų pinigų pasisavinimą.

RASTA FOSFORO.

Lietuvos universiteto mokslis ekspedicija, darydama įvairiose Lietuvos vietose tyrinėjimus, netoli Kau no žemės sluogsnuose rado didelį fosforo nuosmigtį. Rysų su tuo kilo mintis steigti mineralinių trąšų pramonę Lietuvoje. Pirmoje eilėje būtų gaminamas zuperis. Ukmergės apskrityje ekspedicija užtiko anglies sluogsnus.

KIEK ŽMONIŲ NUŠIŽUDĖ.

Sveikatos dep-to žiniomis per 1-ji 1927 m. pusmetį visoje Lietuvoje įvyko 36 vyrų ir 34 moterų nušizudymų pirmoje eilėje del nelaimingos meilės, antroje eilėje del sunkių gyvenimo aplinkybių, trečioje del įvairių pamišimų ir ketvirtą del bijojimo atsakomybės ir kt. Per tą pat laiką visoje Lietuvoje nužudyta 84 naujagimiai, išimtinai merginų vaikai.

GELEŽINKELIŲ PAJAMOS RUGSĖJO MĖNESI.

Per rugsėjo mėnesį Lietuvos geležinkeliai davė 2,935,000 lt. pajamų. Be to, už tranzito ir tiesioginiam susisiekime atliktus pervažimus iš kitų geležinkelių priklausomai gauti apie 430,000 lt.

RUPINASI VAISIŲ IŠVEŽIMU.

Žemės ūkio ministerija pasiuntė į Franciją du valdininkus susipažinti ten su vaisių rinkos reikalavimais ir eksporto sąlygomis.

Iš Darbininkų Gyvenimo

(Kaip ir Peržvalga)

Londonas. — Anglijoje pastaruoju laiku pasireiškė pusėtina bedarbė, ypač tai pasižymi Valijos kasyklose. Todel didelė dalis bedarbių susirinko ir sudarė ypatingą bedarbių maršutojų armiją, kuri eina į Londoną, idant ten ne raštu, bet žodžiu ir demonstracija Anglijos valdonams savo vargus apskaičius. Šitą armiją vadovauja žymus darbininkų vadas Cook. Cook pasako, kad „Londono randasi mūsų vargo šaltinis. Ne popierinę peticiją mes siųsime, bet savo kojų dundėsiu valdžiai ir visuomenei savo reikalavimus demonstruosime.“ Armija savo kelionę pradėjo iš Cardiff. Kelionė į Londoną užims apie 13 dienų, nes reiks pėkšėmis nueiti apie 200 mylių. Pakeliui ganėtinas bedarbių skaičius dedasi prie keliaujančios armijos, taip kad ji su kiekviena diena didėja.

Washington, D. C. — Apie 40,000 valdžios laivų statymo darbininkų reikalauja padidinti algas. Jų reikalavimas jau senai buvo įteiktas, tačiau vietoj padidinti, kai kuriose dirbtuvėse pradėta algas mažinti. Todel darbininkai pradėjo nerimauti. Kai kurie meta darbą, bet kai kurie kalba apie streiką.

Lietuvių Gyvenimas Brazilijoje

Lietuvių gyvenimas Brazilijoje „Brazilijos Lietuvy“ Nr. 9 randame šitokių žinių apie lietuvių išeivių gyvenimą:

S. Paulo. Brazilijos lietuviai juda. Ekonominė bei kultūrinė organizacija „Aušra“ savo darbą paskirsčius sekcijomis sparčiai į visais frontais varo pirmyn. Meno sekcija, kuri turi sukursi visą vietos aktiną jaunimą ruošia spektaklius. Be to, Meno sekcija kartu su kultūros sekcija sekantiems metams ruošia S. Paulo m. didelę lietuvių Santos meno parodą. Kultūros sekcija ruošė suaugusiems portugalų kalbos kursus, bet pirmininką suėmus — jie pakriko. Ekonominė sekcija ruošia bedarbių bei ligoję pašalpos kasų projektą ir galima tikėtis, kad netrukus toks projektas bus patiekiamas visuotinam susirinkimui svarstyti. Ji gi priėmus, bedarbiai ir ligoniai gaus pašalpos iš savo kasų. Darbo biuras neatidarytas del neužsiregistravimo bedarbių. Kitos sekcijos bei įstaigos ir savo darbą sparčiai varo pirmyn, tik daug bėdos su nariais, kurie ne visi supranta bendro darbo naudingumą ir organizacijos reikšmę.

„Aušra“ yra nutarusi S. Paulo mieste ir savo namą statyti. Projekte numatyta toks namas, kuris turėtų didelę puikią salę vakarams bei susirinkimams, viešbutį atvykstantiems emigrantams, valgyklą, tris mokyklas, banką, redakciją bei spaustuvių butą ir kitas reikalingas įmones. Namai gali kainuoti apie 400,000 milreisy. Tai sumai surinkti nutarta iš valdininkų susipažinti ten su vaisių rinkos reikalavimais ir eksporto sąlygomis.

Reading, Pa. — Einant federaliams rinkimams čia visas vietos laimėjo socialistai. Majoru išrinktas Henry Stump. Jį rėmė unijos. Į miesto tarybą be kitų įeina žymus darbininkas dirvoje darbuotojas J. Maurer'is. Pastarasis yra Pensilvanijos Darbo Federacijos prezidentas.

Albany, N. Y. — A. Hamilton, New Yorko valstijos industrinis komisyonierius, praneša, kad šiais metais New Yorko valstijoje dirba 32,000 darbininkų mažiau, negu tuo pat laiku dirbo praeitais metais. Nuo pavasario 1926 m. New Yorko valstijos pramonė atleido apie 75,000 darbininkų.

Leningradas. — Minint dešimtmetines revoliucijos sukaktuves Leningrado gatvėse maršavo apie 600,000 darbininkų, raudonarmiečių ir vaikų. Didelės parodos įvyko ir Maskvoje. Demonstrantams komisarai pasakė karštas prakalbą.

Mount Carmel, Pa. — Čia įvyko kietosios anglies savininkų suvažiavimas. Be kitų, prakalbą pasakė ir Angliakasių Unijos prezidentas John Lewis. Jis mainų savininkus ragino pasirašyti penkių metų sutartį, kad išvengs streiko.

Išrinkta į ten vykti „Aušros“ pirm. Stankaitis ir J. Virbickas. „Aušros“ priešams, kurie ją norėtų matyti komunistų ar iš Lietuvos pasprukusių klerikalų politinės hegemonijos organizacija pradėjo tiesiai iš kailio nertis, nes žino, kad „Aušrai“ įsigijus savo namą, jo nieks nesugrįš ir ji prie savęs sutrauks visus padoriuosius apolitinus vietos lietuvių. To delei jie žut buti nutarę šį sumanymą išardyti. Jie iš anksto visur skelbė, kad Stankaitis ir Ameriką nenuvažiuos ir kad „Aušra“ turi iširti. Negalėdami kitaip savo biurus planus įvykinti, sumanė Stankaitį įduoti policijai, pramanydami ji komunistu, didžiausiu Brazilijos priešu ir kitokiu. Tokį biurų pranešimą pasirašė išviso 12 asmenų (du atsiskakė) ir įteikė su samadito advokato pagalba policijai, prašydami Stankaitį kaip tokią iš Brazilijos išvežti į Lietuvą, tikėdamiesi, kad valdžia tai padarys ir Stankaitiui nėsant visa iširs. Bet apsiriko. Jį suėmus atsirado jo tinkami pavaduotojai ir darbas ėjo kaip ir ejęs pirmyn. Pagaliau, policija visą dalyką ištyrus, paleido ir Stankaitį. Dabar tie „prieteliai“ vėl iš kailio neriasi, galima iš jų tikėtis naujų šunybių, nes žmonės, kuriems tolima artimo meilė, teisingumas bei padarumas, bet „Aušra“ to nepaiso. Atsibos pagalios ir jiems kai tiem Krylovo šuniukams.

Iš to matyti, kad S. Paulo m. lietuvių gyvenimas anaipol nėra tik „vienas, kaip išties turėtų būti. Čia vieni dirba, o kiti ardo... Bet... tikimės, kad vieną kartą drumbulai nugrims į dugną Braz. liet. gyvenimo padangėje vėl sušvis rami naudingo darbo saulelė.

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienį.

S. E. Vitaitis - Redaktorius,

307 W. 30th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tėvynėi“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuostatais. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naktinami ir autoriams negrąžinami, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

Redakcijos Straipsniai

LAIKAS RUOŠTIS SVARBIAM DARBUI.

Pereitame „Tėvynės“ numerį priminėme SLA. narius apie jų privalingas pareigas SLA. Pildomosios Tarybos nomaicijų ir rinkimų reikala. Šiuo straipsniu norime atkreipti S. L. A. narių ir kuopų dėmesį į kitą irgi svarbų ir naudingą SLA. organizacijai darbą.

Šiuo kartu norime prisiminti apie SLA. Pildomosios Tarybos nutartą SLA. Trečią Aukštinį Konkursą. Šitas svarbus SLA. organizacijai ir pelningas organizatorių darbas prasidės su sausio 1 d., 1928 metų ir tęsis iki 30 d. sekamo birželio. Reikia šėsių mėnesių konkursas ir tuo laiku S. L. A. organizatoriai gaus geras dovanas apart paprasto komiso, kuris mokamas organizatoriams už naujų narių prirašymą.

Šito konkurso svarbiausiu tikslu yra prirašyti prie Susivienijimo kuodaugiausiai Amerikoje augusio jaunimo. Kuomet SLA. organizatoriai leis į jaunimą, tai ir dirva jų darbui bus plati. Amerikoje priaugusio ir priaugusio lietuvių jaunimo yra daugiau, negu iš Lietuvos atvažiavusių lietuvių. Reikia tik tas mūsų jaunimas pasiekti, suinteresuoti jį SLA. organizacija ir naujų narių — jaunų, sveikų ir energingų narių — bus galima šimtais prirašyti prie Susivienijimo kiekvienoje didesnėje lietuvių kolonijoje. Taip pat ir mažesnėse lietuvių kolonijose yra priaugusio gražaus jaunimo ir organizatorių yra plati dirva pasidarbuoti S. L. A. organizacijos praplėtimui.

Apart to, SLA. kuopų veikėjai ir organizatoriai turi neužmiršti ir kito svarbaus to žvilgsnio Pildomosios Tarybos nutarimo. Užpildomosios Tarybos suvažiavime yra nutarta mokėti organizatoriams po 50 centų už kiekvieną naują narių prirašytą į SLA. vaikų skyrių. Taipgi Centras apmokės po 50 centų už aplikantą kuopų daktarams kvotėjams už vaikų skyriaus aplikantų sveikatos ištyrimą, jei kurios kuopos pačios neįstengtų šitų išlaidų padengti. Šitas Pildomosios Tarybos nutarimas pasilieka galioje ir Trečiojo Aukštinio Konkurso metu.

Vadinasi, šitas SLA. naujų narių gavimui vajus stovi prieš SLA. narius kaip vidutiniai apmokama propozicija. Reikia tik kuopų veikėjams tinkamai susidomėti šituo svarbiu Susivienijimo darbu, o darbštus ir energingus kuopų organizatoriai galės ir sau

keletą dolerių užsidirbti atliekamam nuo darbo laiku ir kartu padarys gero savo organizacijai. Ir dabar jau laikas prie šito darbo ruoštis.

Pareiga kiekvieno SLA. nario rimtai pagalvoti apie planus šitam svarbiu darbui. Savo nuomonę ir tam darbui planus perstatyti gruodžio mėnesio kuopų susirinkime. Pasireikš įvairių nuomonių, įvairių pasiūlymų, tuomet lengvai bus galima surasti tinkami ir pasekmingi planai vietiniam darbui ir pasiūlymai Centrai, kokią pagalbą Centras gali kuopoms suteikti šituo svarbiu reikalu.

Prie progos reikia priminti, kad Pildomoji Taryba nutarė ir šiuo veikimo sezonu siuntinėti kuopoms ir apskrėčiams į pagalbą Centro organizatorių, kuris nei kuopoms, nei apskrėčiams jokių išlaidų nepadarys. Jo kelionės, pragyvenimo ir kitas išlaidas apmoka Centras. Kuopos ir apskrėčiai padengia tik vietinius išlaidas: prakalbų rengimui svetaines nusamdo ir prakalbas išgarsina. Už visokį Centro organizatorių patarnavimą kuopoms nereikia nei vieno cento mokėti.

Stovi prieš SLA. narius didelis, svarbus ir naudingas organizacijai ir kartu pelningas patieks veikėjams darbas. Visi imkime bendromis jėgomis to darbo, vieni kitiems patarkime, pagalbėkime ir be jokios abejonės susilauksime gražių pasekmių iš to savo bendro darbo.

AMERIKOS LIETUVIŲ UŽDAVINIAI.

Amerikos lietuvių gyvenimas eina silpnyn su kiekvienais metais. Iš Lietuvos atvykusieji lietuviai ir mūsų visuomeninio gyvenimo veikėjai silpnėja, retėja. Vieni netenka jėgų visuomeniniam darbui, kiti jau išmirę, o treti nuslydo į „mumsaino“ dumblynę. Ir jau beliko tik labai neskaitlingas būrelis tikrai atsidavusių ir pasišventusių visuomeniniam darbui žmonių.

Jaunimo lietuvių gyvenime turime labai mažą. Tiesą, turime būrius priaugusio labai gražaus jaunimo, tačiau mūsų darbams jis yra svetimas. Tas mūsų jaunimas nesupranta mūsų, o mes nemokame, nepajėgiame savęs tinkamai, suprantamai jaunimui perstatyti. Ir taip pasiskirstę gyvename ir einame prie pabaigos visuomeninio judėjimo.

Akyvaizdoje tokios Amerikos lietuvių visuomeninio gyvenimo padėties, nepavydėtinas mūsų likimas kaip tautinės vienetos šiame plačiame krašte. Todėl šitokia mūsų visuomeninio gyvenimo padėtis verčia kiekvieną blaivai protaujantį veikėją padaryti tinkamas išvadas.

Visų pirmiausia privalome padaryti plačią ir nuodugnę peržvalgą mūsų visuomeninio gyvenimo užimtos linijos. Reikia padaryti reviziją visų mūsų darbų, nes turbūt yra kas nors tokiu taisytino, jei mūsų pačių veikėjams tinkamai susidomėti šituo svarbiu Susivienijimo darbu, o darbštus ir energingus kuopų organizatoriai galės ir sau

nuiose darbuose, kad juos suprastų ir stotų bendrai su mumis dirbti mūsų jaunimas.

Todel ažuot rupintis ir bartis „svetimų dievų“ reikalais, sukuopkime visas savo jėgas sutvarkymui mūsų pačių visuomeninio gyvenimo. Butinai turime susiprasti ir visuomeniniam gyvenimui su mūsų jaunimu. Jei šito negalima padaryti, tai bereikalingai tik jėgas eikvojamė mūsų visuomeninio gyvenimo ateitį. Be jaunimo jokios ateities neturime ir neužilgo visai nebeliks kam dirbti visuomeninio darbo.

Mūsų supratimu, galima dar daug padaryti, priaugantį jaunimą auklėjant ir suaugusį jaunimą į visuomeninį gyvenimą traukiant, visu pirmu sudarius tam tinkamas sąlygas. Mūsų jaunimas yra tautiniai gyvas ir dvasiniai sveikas — gal net sveikesnis, negu mes patys esame. Tą liudija jaunimo pastangos atskirai organizuoti ir įvairius būrelius ir savistovius, kaip tautiniai vienetai, savo iniciatyvą reikšti. Jei mūsų jaunimas tautiniai būtų mirties, tai jis net nesvajotų atskirai organizuotis, kuomet amerikonių gyvenime yra pilna įvairių jaunimo organizacijų, su plačiomis gyvenimo išgalėmis visais žvilgsniais.

Nelaimė tik tame, kad mes nesistengiame suprasti mūsų jaunimo dvasinių ir medžiaginių savybių, kurios yra kitokios, negu mes atsižėmė iš savo senosios tėvynės. Kaip mes patys nei žingsnio nežengiamė, jei mūsų spalvos idėjai nėra iš to naudos, taip mes norime, ir jaunimą tik tam tikrais rėmais suvaržyti. Bet su Amerikoje augusiu jaunimu šito pilnai padaryti negalima. Čia augusio jaunimo dvasia visai kitokia. Jis net svarbiuosius gyvenimo

klausimus svarsto linksmai, juokdamasis. Todel negalima nei norėti, kad jaunimas pakęstų idėjinės politikos kovą. Šiame krašte auklėti žmonės politikoje grumiasi tik tuomet, jei mato sau iš to medžiaginę naudą.

Imkime mūsų jaunimą į savo tarpą tokiu, koku jis yra. Suteikime jam visas progas savo iniciatyvą pareikšti; nekludykime jaunimo troškimams laisvai išsiliesti ir pagalbėkime kiek galime visuose jaunimo darbuose. O pamatysime, kad mūsų jaunimas paims visą mūsų visuomeninį gyvenimą ir savo rankas ir tik pakeitęs techniskąją darbo kryptį, dirbs tuos pačius darbus, kuriuos mes šiandien dirbame ir branginame.

Svarbiausiu šiandien Amerikos lietuvių uždaviniu yra sutvarkyti savo visuomeninį gyvenimą ta prasme, kad jis artimoje ateityje visai nežūtų. Ir šitai galėsime padaryti tik eidami prie mūsų jaunimo ir visomis išgalėmis stengdamies su juo susiprasti, susidraugauti.

Pareiga visų Amerikos lietuvių veikėjų, visos konstruktyviai mūsų gyvenimą atstovaujančios spaudos susidomėti jaunimu. Privilegija remti kiekvieną žingsnį, kuris veda mus prie jaunimo. Štai SLA. organizacija visomis išgalėmis eina prie jaunimo, kad jį pasiektų, kad jį pritrauktų prie svarbiųjų organizacijos darbų. Visi veikėjai, visa spauda bent konstruktyviu žodžiu paremkite šitas Susivienijimo pastangas. Susivienijimas yra tos rūšies organizacija, kurioje galima lengviau įtraukti jaunimą, negu by kokion Amerikos lietuvių organizacijon. Juo daugiau jaunimo bus Susivienijime, juo daugiau jo turėsime ir kitiems mūsų visuomeninio gyvenimo darbams.

Atsišaukimas į S. L. A. Narius

„Tėvynės“ Redakcijos sumanytu ir Pildomosios Tarybos užgymu bus išleistas specialis „Tėvynės“ numeris, pažymėjimui Susivienijimo Lietuvių Amerikoje pasiekto rekordo — milijono dolerių kapitalo ir didžiausio skaitliaus narių, negu biele kuomet Susivienijimas turėjo. Šitam specialiam numerui bus paskirta plačią vietą ir jaunimo reikalams.

Kad šitą Susivienijimo istorinį leidinį padariusi domiu ir tikrai vertu kiekvienam Susivienijimo nariui pasilaikyti kaip istorinį dokumentą, tai reikalinga prie to darbo prisidėti visiems SLA. senesniems veikėjams, kurie iš pat pradžių savo pastangomis Susivienijimą auklėjo, jo labui dirbo. Taip pat reikalinga prisidėti ir vėliausių laikų veikėjams, kurie irgi nemaža darbo padėjo Susivienijimo organizavimui ir jo plėtimui Amerikos lietuvių gyvenime.

Todel šiūnui atsikreipiame į gerbiamus SLA. veikėjus ir maloniai visų prašome parašyti kuo nors iš savo atsiminimų apie Susivienijimą. Butų gerai, kad visų kuopų susikurimo ir augimo trumpa istorija būtų aprašyta. Žinoma ilgiems aprašymams vietos nebus, bet trumpoje sutraukoje kiekvienos kuopos istorija būtų galima patalpinti ir tas būtų labai naudinga kaip pačiai kuopai, taip ir visos organizacijos narių informacijai.

Iš anksto pareiškiamė, kad asmeninio turinio polemikos šiam specialiam numerio vietos nebus.

Kuopų gyvavimo ir veikimo peržvalgą rašant, prašome remtis sekamu pagrindu: kada kuopai susitvėrė ir iš kiek narių; kokias sunkenybes kuopai teko pergyventi; kiek per visą savo gyvavimo laiką kuopa surengė prakalbų, paskaitų, teatrų, koncertų ir kitokių kultūrinių pramogų ir taipgi kiek surengė balių, piknikų ir kitokių pasilinksminimo pramogų; kuomet kuopai pradėjo rupintis ir savo susirinkimuose svarstyti jaunimo organizavimą ir kiek šituo svarbiu reikalu pasidarbuota: ar turi jaunuolių kuopelę įkūrusi ar yra kas daroma jaunuolių mokymui lietuvių kalbos ar kitu koku būdu jaunuoliai lavinami ir auklėjami lietuvištos dvasioje; pažymėti kas pasidarbuo kuopos sutvėrimui ir kas daugiausiai darbuosi kuopoje per visą jos gyvavimo laiką; kiek dabar kuopa turi narių ir kokie planai yra kuopos darbuotei ateityje. Šituos visus klausimus trumpai aprašius, būtų galima patalpinti istoriniam „Tėvynės“ numerio ir tas pilnai nušviestų kuriuo keliu mūsų organizacijai teko eiti iki pasiekėm šiandieninės augštesnės ir kas daugiausiai pasidarbuo, kad Susivienijimas pakiltų iki milijoninės organizacijos.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda DR. E. G. KLIMAS, 2538 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa. Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai pažymėtu antrašu.

KUDIKIŠKAS PARALYZIUS.

Praeitame mėnesy pasirodė kudikiško paralyžiaus (infantile paralysis) epidemija keliose vietose. Nekuriuose vakarinių valstijų mokyklos buvo uždarytos, idant jaunus kudikius apsaugoti nuo šios baisios ligos.

Uždarymas mokyklų tikslu sulauktyti ligą yra puikus žingsnis, bet bus be vertės jeigu sulauktyti nuo mokyklų vaikai paveikti lankyti krutamųjų paveikslų teatrus ir kitas pasilinksminimo vietas kur daugybės žmonių renkasi.

Kudikiškas paralyzius yra užkrečiama liga, bet ne taip lengvai užkrečiama kaip vėjarauplės ir panašios ligos. Bet kuomet liga užpuola vaiką yra aršesnė už anas ligas.

Nieks nežino kaip yra galima perduoti, arba kaip liga perduodama. Kai kurie sveikatos oficialai tiki, kad ne virintas pienas yra svarbus faktorius, kiti tiki, kad musės prisideda prie ligos išsiplatinimo.

Sulauktyti arba išnaikinti ligą, pirmiausia reikia sergančius vienus sau laikyti; vartoti tik švarų virintą pieną; užlaikyti asmenišką higieną, kaip tai plovimą rankų prieš valgį ir išnaikinimą musių ir kitų insektų. Vaikus reikia irgi neprileisti prie ligonių, nepaisant kokia liga serga.

Sykį kudikišką paralyzius užpuola asmenį, greitas ir tinkamas gydymas yra svarbiausia. Yra baisu pasilikti paliegėliu, ir jeigu pat pradžioje ligos tinkamai negydoma, ligonis pasiliks paliegėliu. Tinkamas gydymas paprastai išgydo.

Kudikiškas paralyzius yra nervų liga. Kuomet ligonis nesuvaldo kojos arba rankos, priežastis yra nervai ir ne muskulai. Ir miklinimas muskulų neturės gerų pasekmių, gal net ir blogai atsiliepti.

Negalime per daug žmonėms patarti kaip svarbu yra tuoj įgyti tinkamą, medicališką priežiūrą.

NERVAI.

New Yorko sveikatos komisyonierius Dr. Matthias Nicoll, Jr., žmones dalina į tris skyrius: sveiki, ligoti ir tie, kurie „patenkinti bloga sveikata“. Jisai sako, kad pirmųjų skaičių reikia didinti, antrieiems duoti sveikatos patarimų ir trečiuosius įtikrinti, kad jie kreiptų domės į save.

Nekreipimas domės į save ir blogan

jos su 20,000 narių. Todel pralima rašyti ir angliskai, nes manome galėsime įdėti į šį numerį angliskoje kalboje išreikštas jaunimo mintis. O jei nutarsime galutinai į istorinį leidinį anglų kalbos nemašyti, tai tokius jaunuolių pareiškimus išversime lietuvių kalbon ir patalpinsime. Taipgi pageidaujama, kad SLA. jaunuolių kuopos ir daugiau dirbantieji SLA. organizacijai jaunuoliai atsiųstų savo paveikslus, kuriuos galėtų mus patalpinti šiame leidiny, kuris ilgam pasiliks pas visus SLA. narius, kaip istorinis dokumentas.

Šituo specialiu „Tėvynės“ numeriu bus pirmutinis 1928 metų numeris. Todel laiko jau ne daugiau turime ir dabar reikia nevilkinant visa medžiaga ruošti. Prašomi visi SLA. veikėjai savo raštus specialiam numerui prisiųsti ne vėliau gruodžio 15 dienos, 1927 m., pažymint tokią rašinį „specialiam numerui“. Negalime užtikrinti ar bus galima sunaudoti rašinius tam numerui, kurie bus prisiųsti vėliau pažymėtos dienos. Gal išimtis bus galima padaryti tik kuopų peržvalgoms-istorijoms. Todel visų gerbiamų veikėjų prašome su raštais nesivėluoti ir pasitikime, kad visi veikėjai numys pagelbės specialį „Tėv.“ numerį padaryti tikru istoriniu Susivienijimo leidiniu ir pasistengs nors kiek išgalinti apie Susivienijimą parašyti.

„TĖVYNĖS“ REDAKCIJA.

nukreiptos mintys ir taip vadinamoji neurastenija kasdien vis daugiau žmonių pavergia. Tam yra daug priežasčių. Viena iš daugelio, tai moderninis gyvenimas ir stoka protinio ramumo.

Patirta, kad karo metu tose šalyse, kurios dalyvavo kare, jų gyventojuose neurastenikų skaičius sumažėjo vien delto, kad žmonės buvo užimti darbais ir neturėjo laiko mastyti apie save. Visiems, kurie esate aukomis nervų, patartina dirbti ir dirbti nuosirdžiai ir prie to auklėti savy prisirišimą prie gerų knygų ir muzikos, nepasitenkinti skaitymu laikraščiuose kasdieninių sensacijų ir neprisirišti prie taip vadinamojo „jazz“ muzikos. Jei negali pasirinkti atitinkamo sau sporto, priprask daug vaikščioti. Kuomet vaikščioji giliai kvėpuok, laikyk galvą augštai, žiūrėk ir klausyk. Taip daug gražių dalykų gamtoje ir stebėtina, kad tiek daug žmonių pasiduoda šlykštiems ir bauriems dalykams. Kiekviename metų sezono žmogus gali gėrėtis gamtos grožybėmis. Pavasaris, vasara, ruduo ir žiema daug ispiracijos žmonėms teikia.

Nervingi žmonės yra ligoniai verti protingos, bet neperdaug simpatijos.

DEŠIMTS SVEIKATOS TAISYKLIŲ.

Apsaugok Savo Vaikus.

1. Neprileidžiant juos prie sloga sergančių.
2. Neleidžiant juos lankyti namus, kur randasi užkrečiamos ligos.
3. Vengiant žmonių minias.
4. Kuomet tik vaikas pasirodo nesveikas, tuoj paguldyk ir laikyk jį lovoje.
5. Neleidžiant kitus brolius ir sesutes prie ligonio.
6. Pranešant užkrečiamas ligas sveikatos bordams.
7. Neleidžiant vaikus lankyti mokyklą jeigu vemia, galvą arba gerkle skauda.
8. Svarbu kreipti ypatingos domės į nosies ir gerklės higieną.
9. Pašauk gydytoją, kuomet nežinai ką daryti.
10. Lankyk savo miesto Sveikatos Biurą del visokių sveikatos informacijų.

Tiesi pozicija priduoja žmogui energijos, fizinio judrumo ir sumaningumo. Dauguma pasaulio vadų stovėjo tiesiai ir buvo sveikatos ir tvirtumo pavyzdžiai.

Net Napoleonas, tik penkių pėdų augščio didvyris, darydavo tvirtą žmogaus impresiją delto, kad nebuvo susikuprinęs, bet tiesus. Žinoma, ne visi tiesieji turi daug smagenų, bet beveik visi nesveikapročiai yra susikuprinę.

FLIS.

ĮVAIRIOS PASTABOS.

Yra žmonių ir laikračių, kurie vadina kurstymu prie brolių žudystės ir kraujo praliejimo, jei kas pareiškalauja dabartinių Lietuvos valdonų neatidėliojant atstatyti konstituciją teistumą Lietuvos valstybėje ir leisti kraštui išsirinkti teisėtą valdžią. Vienok tie žmonės ir laikraščiai nemato ir negirdi, kuomet Lietuvos valdonai, norėdami ilgiau pasilaikyti neteisėtu būdu valdžioje, net šaudo Lietuvos žmones ir tukstančiais kalėjimuose kankina. Tokie žmonės ir laikraščiai naudojosi čigoniska logika: musičiams galima net žmones šaudyti, kad tuo būdu valdžioje pasilaikytų, o kitiems nevalia nei teisybės reikalauti.

Darbo Sekretorius Davis tikrina, kad dabartiniu laiku dirbtuvės visame krašte aylamai pažėmus samdo 7 nuosimčiams mažiau darbininkų, negu samdė 1914 metais. Šito priežastimi yra įdėjimas į dirbtuves pagerintos mašinierijos ir todel p. Davis pataria išdirbti mažiau mašinų, nes esą tas grumojas darbininkams darbo netekimu.

Ar nebūtų geriau, kad p. Davis patartų darbdaviams sutrumpinti tais 7 nuos. darbo dieną, tuomet darbininkams negrums pavojus darbo netekti. Reikėtų darbo diena sutrumpinti dar daugiau, nes per tą laiką — nuo 1914 metų praugo daugiau nei 7 nuos. naujų darbininkų.

JAUNIMO KELIAI

SUSIVIENIJIMO
LIETUVIŲ AMERIKOJE
JAUNUOLIŲ SKYRIUS

Kol dega krutinėj šventos ugnies toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinui stoji,
O dirbk, idant neitų ugnis ta ant rieko.
KUDIRKA.

Redakcijos Straipsniai

ORGANIZATORIAUS MARŠRUTAS.

Su lapkričio 14 diena SLA. Pirmo Apskričio ribose prasideda SLA. Centro Organizatoriaus, p. S. E. V. taitio prakalbų maršrutas. Musų organizatoriui prisiėms apsilankyti ir prakalbas pasakyti keliolikoje Pennsylvanijos miestelių.

Kadangi prakalbos rengiama vien tik agitacijai už SLA, musų jaunuoliams patartina jas lankyti, jų klausytis ir atsivesti į parengimus savo draugus, kurie prie musų organizacijos dar nepriklausė.

SLA. Organizatoriaus savo prakalbas atliks tinkamai. Reikia tik musų jaunimui, kaip lygiai ir augusiems šia proga tinkamai pasinaudoti ir SLA. vėliava iškelti į pačias parganges taip, kad susivienijimas ten paugėtų naujai nariais, ypač jaunimui, ir energijai lietuvių darbuotojė.

Rašant šitai, reikia pažymėti, kad Pennsylvania priklausančių prie SLA. jaunimu perdaug pasididžiūti negali. Šitą didžiulę ir skaitlingą SLA. nariais valstiją, toli gražu aplenkia kitos, kad ir mažesnės, valstijos. Nekitaip buvo ir vakarinėse valstijose. Bet ten apsilankius SLA. organizatoriui, susivienijimo kuopos jaunimo žymiai paugėjo. Tokia proga dabar yra ir Pennsylvania, kur lankysis musų organizatorius.

Šitą proga, atkartojame, reikia tinkamai išnaudoti. Pennsylvania valstijoje jaunimo yra daugiau, negu kur kitur. Tinkamai organizuojant, jo didelė dalis galima prie S. L. A. prirašyti.

Na, bet visa tai priklausys nuo paties jau priklausančio prie SLA. jaunimo ir senų darbuotojų. Jie, tikime, Centro Organizatorių išnaudos taip, kad netolimoje ateityje išties bus kuo pasididžiūti.

Pestaloci ir Vaikai

Š. m. vasario m. 17 d. sukako lygiai 100 metų nuo tos dienos, kada mirė garsusis mokytojas (pedagogas) Jonas Henrikas Pestaloci, bet iki šiol dar jis žmonių nepamirštas ir jo mirties suktuvių diena buvo paminėta visuose kultūringuose pasaulio kraštuose.

Pestaloci gimė Šveicarijoje, Ciuricho mieste. Penkerių metų budamas, jis neteko tėvo, dėl to vargiai praleido savo kūdikystės dienas. Mokinosi pradžios mokykloje gerai; jį baigęs, pradėjo ruoštis buti kunigu. Lankydamas dvasinę mokyklą, jis kartu su savo draugais įsteigė mokinių lavinimosi ratelį, mokiniai susirinkę skaitydavo knygas, perskaitę dalindavosi mintimis, ginčydavosi ir patys mėgindavo šį tą rašyti, leisdavo savo laikraštuką. Bet mokyklą Pestaloci baigti nepavyko, iš mokyklos jis išstojo ir nutarė ukininkauti. Tačiau ir čia jam nepasisekė, įbrido į skolas, paliko ukį ir ėmėsi mokytojo darbo.

Savo namuose jis atidarė vargdenių vaikams prieglaudą ir mokyklą; savo auklėtinius jis mokino ne tik tiktai skaityti, rašyti ir skaičiuoti, bet ir įvairius žemės darbus dirbti. Savo mokinius jis žiūrėjo, kaip savo vaikus. Jis visą laiką gyveno su jais drauge ir net miegodavo su jais; ėjo gult paskutinis, o kėlės už visus anksčiau. Ką valgė ir gėrė jo vaikai, tą pat valgė ir gėrė ir jis, jų mokytojas. Pestaloci labai mylėjo vaikus, ir vaikai jį mylėjo.

Vieną kartą netoli nuo to miesto, kur gyveno Pestaloci, viename miestely atsitiko gaisras. Keli šimtai šeimynų liko be pastogės. Pestaloci pirmam parupo nelaimingų vaikų žiaurus likimas.

Sukvietęs savo auklėtinius, tarė jiems: — Vaikučiai, ar girdėjote apie baisų gaisrą? Daug vaikų liko be pastogės. Kaip mes galėtume jiems padėti? — Priimkime juos pas save! — sušuko vaikai.

— Gerai butų. Bet reikės mums daugiau dirbti, maistu ir drabužiais su jais dalintis. Be to, ir ankšta pas mus.

— Niekis, pragyvensim. Savo drabužių dalį jiems atiduosim, į lovas po du sugulsim. Daugiau dirbsim, tai ir maisto daugiau turėsime.

Taip nutarė vaikai ir priėmė padėgius, kaip savo brolius, rupinosi jais, kaip auklės savo auklėtinius. Ateiviai vaikai prisijūrė ir patys pradėjo dirbti, ir visi draugingai tarp savęs sugyveno.

Taip auklėjo ir mokino Pestaloci. Mirė jisai dideliame varge, atidavęs vaikams visas savo pajėgas ir lėšas. Pastatytame ant jo kapo paminkle padėtas parašas, kuris baigiasi žodžiais: „Viskas kitiems, sau nieko.“ „Palaima tavo vardui!“

T. Š.

Jaunam

Nekelk akių aklojo maldoj
I tylią žvaigždę vakarinę, —
Jaunojo, nelistančio dienoj
Augink valią geležinę!

Svajonių aukso oreolė
Tau siekimu tiktai tebuna,
Ir — jų atsieksi iki kolei —
Augink dvasią, stiprink kuną!

Ir, iškovojęs naujus plotus
Svajonių — dumų iškiliųjų,
Atmink likimo nukovotus,
Ir, iš jėgų — siaubų tamsiųjų.

Padėki broliams atsistoti:
Kad amžinai jauna dvasia
Veržtųsi vis kovon, kovoti, —
Su jaunatve širdy drasia.

Ji rumą saulės kad statytų; —
Augink valią geležinę,
Jeik į brolių tamsią minią,
O nieks ne'stengs tav' sulaukyti!..
Leonas Vitkauskas.

Galvosukis No. 10

Žemiau seka skaičiai nuo 1 iki 16 surašyti keturiomis grupėmis. Kiekvieną grupę sudaro tam tikra suma. Sukirskite skaičius taip, kad visų keturių grupių sumos būtų lygios.

1	5	9	13
2	6	10	14
3	7	11	15
4	8	12	16

10	26	42	58
----	----	----	----

Paiškinimas: Atsakymai į galvosukį No. 10 turi būti prisiųsti ne vėliau lapkričio 25 d. Šitas yra jau paskutinis dešimties galvosukių serijos uždavinys. Kas tinkamai atsakys į visus galvosukius, kaip minėjome, gaus \$2.50 vertės knygą „Gyvenimo Dumble.“

ATSAKYMAS Į GALVOSUKĮ No. 7.

Miestely buvo 60 moterų, 120 vyrų ir 180 vaikų.

Į galvosukį No. 7 tinkamai atsakė šie jaunuoliai:

Ažunaris Olga, Waterbury, Conn.; Simanavičius Jonas, So. Boston, Mass.; Švegzda Albertas, Cicero, Ill.; A. V., Detroit, Mich.; Tvaranavičiūtė Sofija, Philadelphia, Pa.; Janauskutė Alena, Plains, Pa.; Senkus Stasys, Tayrol Sprigs, Ill.; Mikelis Bernardas, Springfield, Mass.; Aluševičius Pranas, Montello, Mass.; Taruliutė Biruta, Stamford, Conn.; Valukas Andrius, South, Fork, Pa.

SLA. JAUNUOLIŲ DARBUOTĖ

GRAND RAPIDS, MICH.

SLA. 60 kp. Jaunuolių Skyrius buvo surengęs didelį maskaradų balių, kuris įvyko šeštadienį, spalio 29 dieną. Šio balaus surengimui komitetas buvo išrinktas iš sekančių narių: Sofija Navickiūtė, Petronė Medvickiūtė ir Stasys Naudžius. Ši komisija ėjo per krautuves, šį-tą jaunuoliui skyriui del balaus pakolektuoti. Pasirodė, kad veik visos krautuvės šį-tą davė.

Dovanų (prizų) išdalinimo komitetas ėjo šios ypatos: Stasė Staniulytė, Tamas Aleksynas, Feliksas Žokaitis ir Pranas Greičaitis. Vienuoliktą valandą, kaip tik pradėjo groti „grand march“, visi maskaradai maršavo po vieną, taip kad būtų galima gerai išžiūrėti, kas ir kaip apsirengę. Dovanos buvo duodamos tiems, kurie buvo gražiausiai ir ypatingiausiai apsirengę. Pirmą dovaną atiteko Staniui Naudžiui, antrą — Margarytai Aleksynas, trečią — Juozui Schultsiui. Dvyliką gi valandą buvo duota dvi dovanos tiems, kas gavo daugiausiai atviručių. Pirmą dovaną gavo Ona Giliutė, antrą — Anelė Marčiulaitytė.

I balių buvo atsilankę daug žmonių — pilna svetainė. Bet reikia pastebėti, kad musų bolševikai tai nė nosies nepardė. Įstabu paminėti dar ir tai, kad bolševikai kaip tik išgirdo, kad mes rengiame balių, tai ir jie pasiskubino šokius surengti. Matomai, tai daryta tuo tikslu, kad pas mus mažai žmonių ateitų. Bet žmonės, kurie pas juos pirmiau nėjo, tai ir dabar neina. Tiesa, bolševikai sako, jog nemandagų kam nors už akių užbėgti, bet kaip dabar jie patys daro?

Šis maskaradų balius jaunuoliams duos arti 70 dol.

Už balaus pasekmes didelis ačiū priklauso P. Medvickiutei ir St. Naudžiui.

Dabar, lapkričio 12 d., jaunuoliai rengė privatų pasilinsminimą tik del savo narių ir draugų. Šio surengimo komisijon ėjo šie nariai: Anelė Marčiulaitytė, St. Mikolaičiūtė, Valerija Držiūtė ir Pranė Krulik'utė.

Apie parengimo pasekmes parašysiu vėliau.

Anelė Marčiulaitytė,
Jaunuolių Skyriaus Korespondentė.

JUOKAI

Silpnas Matematikas.

Mokytojas klausia mokinį: — Pasa-
kyk man, kiek lazda turi galų?

Mokinys: — Du.

Mokytojas: — O jeigu lazda nulauž-
tum, tai kas liktų?

Mokinys: — Tai liktų lazda tik su
vienu galu.

Mažasis Juokdarys.

Jonukas su savo sesele ir jaunesniu broliuku visada valgydavo pietus prie mažo stalelio, tėvas su motina ir svečiais atskirai, prie didelio. Tokia tvarka Jonukui ne labai tikdavo. Vieną kartą jis paklausė, kodėl tėvas jam neleidžia sėdėti prie didžiojo stalo. Tėvas juokdamasis atsakė: „Aš tau tada leisiu, kada tu turėsi usus.“

Po kiek laiko atėjo katinas, užlipo ant kedės ir padėjo kojas ant stalelio. Vaikas nustumė katiną nuo kedės ir tarė: „Mano mielasis, eik prie didžiojo stalo, nes mes čia visi be usų.“

Patarėis ir Priežodžiai

Kaip duosiu per nosį, tai ir rytoj žinosi.

Kaip iš ožio: nei pieno, nei vilnos.

Kaip kas išmano, taip save gano.

Kaip senieji groja, taip jaunieji šoka.

Kaip šuo šieną: nei pats ėda, nei kitam duoda.

Kaip velnias gaidžio, neapkenčia.

Kai šuns nėra, katė pildo.

Kaklas — kaip gervės.

Kam teks, kam neteks, o tam striukiui beuodegiui vis teks.

Ką nori paut senatvę, tą turi sėti jaunatvę.

Ką pasėjai, tą ir piauks.

Karštu nusipilkęs, ir šaltą pučia.

Oscar Wilde.

Nepaprasta Rakieta

Sulietuvino P.

(Tąsa)

Mano tėvas — tokia pat rakieta, kaip ir aš — buvo kilęs iš Francijos. Jis turėjo kolosą lėkimo jėgą, ir žmonėms, žiūrėjusiems į jį nuo žemės, galop ėmė rodytis, kad jis jau nebegriš žemyn, bet jis vistiek grįžo — priverstas savo nepaprasto gerumo — ir visus nudžiugino savo blizgančių nusileidimų auksinio lietaus pavidale. Laikraščiu žiniose buvo labai palankiai atsiliepta apie jo pasirodymą. „Rumų Laikraštis“ pakėlė jį dargi į „pilotechnikos stebuklą“.

Pirotechnikas, norėjęs jį pasakyti, — pirotechnikas, atsiliepė Bengalijos Ugnis — aš tikrai žinau, kad tai vadinasi „pirotechnika“, aš šiandien perskaičiau tą žodį mano pačios makšty.

Puikiai, aš sakiau „pilotechnika“, atsakė Rakieta tokiu aštriu balsu, kad Bengalijos Ugnis pasijuto esanti visai suniekinta ir tuojau pradėjo kabintis prie mažųjų švermerių, norėdama parodyti jiems savo viršenybę.

Ir taip, aš kalbėjau, tėsė Rakieta, — aš kalbėjau — palauk, ką gi aš čia kalbėjau?

Jūs kalbėjote pati apie save, atsakė Rymo Žvakė.

Na, žinoma, aš atmenu, kad svarsčiau labai įdomią temą, kai mane taip nemandagiai pertraukė. Aš labai išsižeidžiu kiekvienu nekorektingu ir nemokėjimu laikytis, nes aš labai delikatinis iš prigimties. O, aš labiau negu ištikinus, kad ant viso žemės kamuolio neatsiras labiau delikatesnio padaro, kaip aš.

V.

Kas tai delikatesumas? paklausė Petarda Rymo Žvakės.

Delikatni žmonės turi paprotį lipti savo artimiesiems ant kojų, del to, kad jų kojos puslėtos, tyliai atsakė Rymo Žvakė, o Petarda taip ėmė juoktis, kad ko tik neplyšo.

Atsiprašau, ko jūs taip juokiatės? pasiteiravo Rakieta; aš juk nesijuokiu, kiek man yra žinoma...

Aš juokiuosiu del to, kad man linksmas, atsakė Petarda.

Koks egoistinis pripratimas! pik-tai tarė Rakieta. Kokią teisę turite jūs linksintis? Jums reikėjo pagalvoti apie kitus. Jūs turėjote ypač pagalvoti apie mane. Aš štai visuomet savimi užsiėmusi — turiu teisę to pat reikalauti ir iš kitų. Visų interesai turi sueiti prie vieno ir to paties, juk tu remiasi taip vadinama „silių simpatija“. — Tai nepaprasta dorybė, ir aš turiu ją augščiausiam laipsny. Daleiskim, pavyzdžiui, kad su manim šį vakarą atsitiktų kokia nors bėda, kokia tai nelaimė būtų visiems! Laiminga Karalaičio ir Karalaitės Žvaigždė amžinai užgestų ir visas jų moterystės gyvenimas virstų viena kankyne, o Karalius tai jau tikrai neperneštų tokio smugio. Išties, mane visada lig ašarų jaudina mintis apie tą augštą padėtį, kurią aš užimu.

Jeigu jūs norite suteikti kitiems malonumo, pastebėję Rymo Žvakė, tai jums reikia saugotis drėgnumo.

Suprantama! sušuko Bengalijos Ugnis, jau atsigavusi nuo užduoto smugio — tai jums patars paprastas sveikas protas.

Paprastas! Tai jau netaip! sušuko pasipiktinusi balsu Rakieta; bet jūs matomai užmiršote, kad aš pati labai nepaprasta ir įjymi. Neturint vaizduotės, žinoma, niekam nėra draudžiama vadovautis sveiku protu; bet su mano didele fantazija!... Aš juk niekuomet nematau daiktų jų tikroje šviesoje, o vis kokioje nors nepaprastoje. Iš ką tik mano girdėto patarimo saugotis drėgnumo, aš galiu išvesti tiktai tą, kad tarp čia esančių, matomai, nėra nė vieno, kuris galėtų tikrai įvertinti tokį švelnų padarą, kaip aš. Laimė, tas mane nedaug tejaudina. Vienintėlis ir reikalingiausias gyvenimo parama yra žinojimas savo viršenybės ant visų aplinkinių ir šitą tai jausmą aš atsidėjus lavinau savy. Jūs gi visi baisūs beširdžiai. Štai jūs juokiatės ir linksminatės ir visai negalvojate

apie tai, kad šiandien turi įvykti Karalaičio ir Karalaitės vestuvės.

— Na, taigi, sušuko mažutis Ugnies Kamuolis, — kuogi tai ne proga pasilinks-minti. Aš dargi manau papasakoti apie tai žvaigždėms, kai lekiosiu augštai ore. Jūs pamatysite, kad ir žvaigždės ims merkti viena kitai, kai aš imsiu joms apskinėti musų jaunamartės gražumą.

VI.

Ak, kokia trivialė pažiūra į viską! tarė Rakieta, bet nuo jūsų kitko ir nebuvo galima laukti: jūs visas — tuštumas ir pasiputusi niekystė. Išivaizduokime sau, pavyzdžiui, kad Karalaitis ir Karalaitė apsi-gyvens kur nors ant gilios upės kranto, ir daleiskime, kad jie turės vieną vienintėlį kudikį, gražų baltaaplaukį berniuką, tokio-mis pat, kaip ir paties Karalaičio mėsvo-mis akimis; išivaizduokime, kad jį su aukle išleidžia pasivaikščioti ir daleiskime, kad auklė užmiega po dideliu alyvų krumu; staiga mažutis berniukas krinta į gilią upę ir prigeria!.. Pagalvokite tiktai, kokia baimė nelaimė! Nelaimingi tėvai! Nustoti savo vienintėlio sunaus! Tai ištikrųjų baisu! Aš, žinoma, to nepergyvensiu!

Bet juk jie nenustoję savo vienintėlio sunaus, tarė Rymo Žvakė, — ir bendrai jokios nelaimės jiems neatsitiko.

Lyg aš sakiau, kad visa tai atsiti-ko, atsakė Rakieta — aš sakiau, kad tai galėjo atsitikti. Na, ir kamgi būtų reikę kalbėti apie tai, jeigu jie būtų iš tikrųjų netekę savo vienintėlio sunaus? Aš nieku-nu žmones, kurie kelia riksmą del kiekvie-no palieto pieno lašo. Bet mintis, kad jie gali netekti savo vienintėlio sunaus, labai liudnina mane.

O tai affektacija! sušuko Bengalijos Ugnis. — Aš, faktinai, pirmą syk ma-tau tokį keistą padarą, kaip jūs.

O aš pirmą syk matau tokį storžie-vį, kaip jūs, atšovė Rakieta; bet kurgi jums suprasti mano simpatiją Karalaičiui.

Bet jūs taip mažai tepažįstate jį, sumurmėjo Rymo Žvakė.

Aš ir nesakau, kad pažįstu jį, atsa-kė Rakieta. Jeigu būtų taip, tai aš, man rodosi, neturėčiau jam jokių meilių jaus-mų. Pažindami savo draugus, mes visada rizikuojame savo draugiškumu.

Jūs, ištikrųjų, stengkitės nesušlap-ti, tarė Ugnies Kamuolis. — Tai labai svar-bu.

Svarbu jums — be abejo, atsakė Rakieta, — o aš verksiu, jei užsimanysiu. — Ir jį, ištikrųjų, prapluopo upelio ašarų, kurios tekėjo žemyn jos kartimi visa per-matomų lašelių eile ir ko tik nenusikandino dviejų mažųjų velenėlių, kurie nu-tarė išikurti nuosavį namą, kaip tik tuo laiku svarstė svarbų klausimą apie tai, ko-kią sausesnę vietelę jiems išsirinkti savo busimai rezidencijai.

Ji, matomai, tikrai linkusi į roman-tizmą, tarė Ugnies Ratas — ji verkia be jokios matomos priežasties ir reikalo, ir atsiminęs eglinę dėžę, jis giliai ir sunkiai atsiduso.

O Rymo Žvakė ir Bengalijos Ugnis. labai pasipiktinusios, balsu kartojo: Blė-niai! blėniai!

Budamos labai praktingos iš pri-gimimo, jos abi visada taip vadino kiekvie-ną niekinamą daiktą.

VII.

Tuo laiku užtekėjo mėnulis ir pasikėlė dangaus skliautu lyg koks stebėtinus sidab-rinis skydas; sumirgėjo žvaigždės, ir nu-pilhes šono pasigirdo tolimi muzikos gar-sai.

Karalaitis ir Karalaitė šoko pirmoje poroje; jie buvo taip gražūs, kad ilgos, bal-tos lelijos, išsitiesusios visu augumu, dai-rydamos pro langus, žiūrėjo, neatsitrauk-damos iš juos, o didelės raudonos aguonos mušė taktą, ritmingai linguodamos savo galvutėmis.

Išmušė dešimt, paskui vienuolika, pas-kui dvylika, ir su paskutiniu vidunakčio mušimu visi be išimties išėjo į terasą. o Karalius pasiuntė pašaukti Pilies Piro-technika.

Leiskite feirverką! įsakė Karalins ir Pirotechnikas, žemai nusilenkęs, nuėjo į sodno galą, kur jo laukė šeši jam duoti pagelbininkai; kiekvienas jų laikė rankose po uždegta fakelą ant ilgos karties galo.

Reginys buvo iš tikrųjų puikus.

(Daugiau bus)

S. L. A. REIKALAI

S. L. A. REIKALU
NUOTRUPOS

Rašo Pr. Bajoras.

SLA. Pirmo Apskričio suvažiavime 241 kp. patiekė raportą, kuriame pareiškė, kad ji jau visus Kulpmon-to lietuvių prie Susivienijimo prirašė. Esą, nėra kas daugiau prirašyti!

Šitai kuopai ir jos darbuotojams reikia pasakyti širdingas ir garsus *valio!* O jei visos SLA. kuopos taip pasidarbuotų, tai tik viename Brooklyn'e Susivienijimas turėtų apie 60,000 narių!

Reiktų visiems SLA. nariams pasiskolinti iš Kulpmon-to kuopos narių energijos ir darbštumo ir, pasekant jų pavyzdį, prirašyti prie Susivienijimo visus savo miestų lietuvių.

Kuris miestas pirmiausiai paseks Kulpmont'ą?

Nepaisant, kad Pittstone jau gyvuoja jaunuoliams lietuvių kalbos mokykla, neatsižvelgiant, jog Pittstone pašonėje (Inkirmane) ir gi gerai gyvuoja jaunuoliams auklėti tokia pat įstaiga, Pittstone SLA. 7 kuopa nutarė organizuoti dar vieną lietuvių kalbos mokyklą. Idant šis darbas būtų pasekmingesnis, 7 kp. prikviečia ir vietines lietuvių draugijas.

Reiškia, Pittstone ne-miega!

Lietuvių kalbos mokyklė-lų per daug niekad negali būti. Jos privalo rasti kiek viename lietuvių apgyven-tame mieste, kiekvienos SLA. kuopos pastogėje. Tik mokyklėlėmis čia gimusius-augusius jaunuolius nuo iš-tautėjimo apsaugosime. Tik šitomis įstaigomis pasiga-minsim savo organizacijai tinkamų darbuotojų.

Wilkes-Barre, Pa. 35 kp. valdyba pusėtinai pasipikti- no savo nariu Grybu už tai, kad pastarasis pakritikavo kuopos darbuotę. Praeita-me numery tilpo kp. valdy-bos ilgokas rašinys, kuriame valdyba nurodo į kai-kurias G. „nesąmones“.

Aš nenoriu nė Grybo, nė kuopos valdybos užtarauti, bet man rodo, kad Grybo per daug kaltinti nereiktų. Juk ne G. ir kuopos darbuo-tę įvedė pašalinių organi-zacijų reikalus. Juk ne jis agitavo ir aukavo kokiam ten „Ateivių Gelbėjimo Konsului“. O jei G. už tai kuopos valdybą ir visą ad-ministraciją kiek pabarė, tai jis atliko sveikai pro-taujančio SLA. nario pa-reigas.

SLA. kuopose politinių organizacijų eiga netoleruo-jama. Mes galime ir priva-lome apsieiti be politinių organizacijų. Mes turime pilnas rankas savo organi-zacijos reikalų. Pašaliniai reikalai iš mūsų organizaci-jos reikia vyti laukan. To pageidauja kiekvienas išti-kimas SLA. narys. Musų konstitucija nusako, kad Susivienijimas yra frater-nalė organizacija. Kam to-del mums kisti nosį į kokias ten politiškas „susaides“?

PROTOKOLAS

SLA. Pildomosios Tarybos Su-važiavimo, įvykusio 6-7-8 dd. Spalio, 1927 m., SLA. Name, 307 W. 30 St., New York City.

(Tąsa)

Toliaus apsvarsėius Pildomo-sios Tarybos Įgaliojimo palik-tus Pildomosios Tarybos iš-sprendimui SLA. 14 kuopos perorganizavimo klausimu rei-kalus, padaryta sekami sprendi-mai:

1. Kadangi SLA. 14 kuopos specialiam susirinkime, laiky-tam birželio 3 d., 1927 m., iš-tardytieji sekami nariai: Ona Baranauskienė, Marė Baranaus-kaitė, Milda Jančiūnienė, Jonas Gataveckas ir Jonas Gedimins-kas sulig priduto tarybos pro-tokolo pasiskai, kad jie žinojo ką daro pasirašydami po skun-du prieš kuopos valdybą ir da-bar tą skundą užgria ir su juo sutinka, taigpi pridavusi savo raštišką pareiškimą Barbora Jankauskienė tą patį padaro, tai yra patvirtina savo pasira-šymą po minimu skundu ir tą skundą užgria, tad nutarta vi-sus augščiau išvardintus narius išskirti į SLA. 340 kuopą, kaip ir su kitais tuo žvilgsniu pra-sikaltusiais 14 kuopos nariais padaryta.

2. Nepribuvusius taryme se-kamus narius: Juozą Rudzens-ką, Antaną Kubilių, Petrą Plun-gę ir Aleksandrą Stasiuną Pil-domojai Taryba skaito ignoruo-jančiais Pildomosios Tarybos pakvietimu, kuris specialiai jiems buvo pasiūstas ir jų gau-tas; tuo būdu jie naujai prasi-žengė prieš konstituciją, nepa-klusydami Pildomosios Tary-bos įsakymo ir todėl jie visi iš-skiriami į SLA. 340 kuopą, kaip ir su kitais tuo žvilgsniu prasi-žengusiais 14 kuopos nariais pa-daryta.

3. Atsižvelgiant į tarybos protokolo pareiškimus, kad Po-vilas Kirdeikis net nei viename susirinkime nebuvo, kuriuose delegatai rinkta ir pasirašes po skundu tik Mažeikai prašant ir skundo visai neskaitant; taigpi Antanas Naunčikas pasiteisina, kad skundo neskaitys ir pasira-šes tik kitiems. prašant; taip pat Teresė Čeplienė raštiškam pasiteisinime sako, kad ji neži-nojus po kuo pasirašo ir dabar galintis tai padarius, todėl nutar-ta: Povilą Kirdeikį, Antaną Na-unčiką ir Teresę Čeplienę ištei-sinti ir palikti juos ir toliau pil-nateisiais SLA. 14 kuopos na-riais.

4. Perskaitys pridutas Pil-domajai Tarybai apeliacijas se-kamų ir 340 kuopą išskirtų na-rių: Povilo Čeplos, Marės Dovi-daitienės, Jurgio Dovidaičio, Marės Nevulienės ir Dominin-ko Nevulio, atrasta apeliacijos pamatuotomis ir todėl pirmes-nis Pildomosios Tarybos nuo-sprendis šių narių reikalų pa-keistas, paliekant juos visus pilnateisiais SLA. 14 kuopos nariais.

5. Nutarta, kad visi priskir-tieji į SLA. 340 kuopą nariai, iki jie nėra sava valia ir noru išsibraukę iš Susivienijimo, ga-lia gauti atvirutes. Paga-liau sekretorius Overaitis pa-reiškė, kad SLA. Pildomosios Tarybos įsakymus jis laikys ga-lutiniais ir neatidėliotiniais, todėl nematęs reikalo šaukti kuopos valdybos posėdį tuo reikalu ir dar labiau atviručių išsiuntimą sutrukdyti. Nesa ir be to jis nesuspėjęs ankščiau atviručių išsiuntinėti kaip penktadienį prieš, sekmadienio susirinkimą.

Šitokį sekretoriaus pasiaiški-mą li by laiku sudaryti 340 kuopą veikiančią ir pilnateise Susivie-nijimo kuopą ir išsirinke kuop-os valdybą gali savo mokesnius Centrai prisiusti ir kitus reika-lus su Centru atlikti per teisėtą 340 kuopos valdybą. Apie šitą Pildomosios Tarybos nutarimą pranešti visiems nariams, kurie yra priskirti SLA. 340 kuopai.

Pagelbėti SLA. 340 kuopos nariams susitvarkyti ir prive-ti kuopą prie pilnateisės ir įsi-gyvenusia tvarka veikiančios Susivienijimo kuopos yra įga-liojamas V. P. Banionis, SLA. 14 kuopos finansų sekretorius. Jis žino visą kuopų tvarkymosi sistemą ir turi išskirtųjų iš 14 kuopos narių adresus todėl jis prašomas SLA. 340 kuopos na-riams pagelbėti susiorganizuoti, jei minimi nariai tokios pagal-bos iš jo reikalauja.

6. Išreikiama griežtas papei-kimas sekamiems nariams: Jo-nui Mažeikai, Zofijai Mažeikie-nei, Baltruvi Kirstukui, Vladiui Kamštaičiui, Julijui Krasnickui ir kitiems, kurie SLA. 14 kuopos specialiam susirinkime, lai-kytam gegužės 24 d., 1927 me-tų, ir po susirinkimo koliojo Pildomajai Tarybą ir jos įgalio-tinį. Tokie pasielgimai nėra tinkami rimties SLA. nariams ir tokiais savo darbais nariai žemina organizacijos vardą ir tas yra prasižengimu prieš S. L. A. konstituciją. Jei augš-čiau išvardinti nariai tokiais darbais pasijęs atėity, tai su jais bus pasielgta sulig konsti-tucijos nurodymo ir jie bus tin-kamai nubausti.

Trečia sesija uždaryta 1 val. po pietų.

SESIJA IV.

Ketvirta sesija atidaryta 2 val. po pietų.

15. SLA. Pildomosios Tarybos Įgaliojimo p. S. E. Vitaitis iš-duoda raštišką raportą jo atlik-to tarybos SLA. 21 kuopoje kiti-lusių vaidų ir ginčų, kaip tatau buvo nutarta ir jam įsakytą at-likti Pildomosios Tarybos nuta-rimį jos suvažiavime, laikyta-me balandžio 27—28 dd., 1927 m. Raportas yra seamas:

SLA. Pildomosios Tarybos Įga-liotinio Raportas Delei Tarybos SLA. 21 Kuopoje.

Pildydamos SLA. Pildomosios ariybos įsakymą, iš Clevelando nuvykau į Detroit, Mich., kur gegužės 28 d., 1927 m., buvo sušauktas specialis SLA. 21 kuopos tarybos susirinkimas. J. Susirinkime narių dalyvavo viršaus šimtų. Kuopos pir-mininkui atsiskakius atidaryti si-sirinkimą, jį atidarė kuopos fi-nansų sekretorius p. J. Overai-tis, trumpai paaiškindamas su-sirinkimo tikslą ir pervedė man pirmininko vietą.

Užėmus man pirmininko vie-tą, 21 kuopos pirmininkas p. J. Jočionis ir kiti nariai kėlė klau-simą ar gali būti tokis susirin-kimas teisėtu, kuomet apie jo šaukimą nieko nežinojęs kuopos pirmininkas ir net atvyręs ne-gavęs pranešant apie šį susirin-kimą ir atėjus susirinkimui tik delto, kad vienas jo draugų jam pranešęs, kad susirinkimas įvyksta. Sekretoriui p. Overaitiui paaiškinus, kad jis gavęs SLA. Sekretoriaus įsakymą tarybos susirinkimą sušaukti šią dieną ir kadangi buvė labai maža lai-ka, tad ir ėmėsi atvirutes siun-tinėti ir esą išsiuntę visiems kuopos nariams penktadienį (susirinkimas įvyko sekmadie-nį) ir jo nuomone visi nariai galėjo gauti atvirutes. Paga-liau sekretorius Overaitis pa-reiškė, kad SLA. Pildomosios Tarybos įsakymus jis laikys ga-lutiniais ir neatidėliotiniais, todėl nematęs reikalo šaukti kuopos valdybos posėdį tuo reikalu ir dar labiau atviručių išsiuntimą sutrukdyti. Nesa ir be to jis nesuspėjęs ankščiau atviručių išsiuntinėti kaip penktadienį prieš, sekmadienio susirinkimą.

Šitokį sekretoriaus pasiaiški-mą li by laiku sudaryti 340 kuopą veikiančią ir pilnateise Susivie-nijimo kuopą ir išsirinke kuop-os valdybą gali savo mokesnius Centrai prisiusti ir kitus reika-lus su Centru atlikti per teisėtą 340 kuopos valdybą. Apie šitą Pildomosios Tarybos nutarimą pranešti visiems nariams, kurie yra priskirti SLA. 340 kuopai.

Ant galo paime balsą pasi-aiškinimui p. J. Overaitis, ku-riam kaltinamųjų pusė užmeti-ņėjo, kad jis rinkdamas parašus po skundu ir reikalavimu Pil-domajai Tarybai kitaip dalyką perstatęs, negu skunde pasaky-ta. J. Overaitis griežtai šitą prie užginčina ir priduria, kad kiek-vieno puslapio viršuje, kuriuose nariai pasirašė, yra trumpoje sutraukoje pažymėta tokių pa-rašų rinkimo tikslas. Šitą pa-reiškimą p. Overaitis palidujia minimi narių parašų puslapiai. Ir tik po pakartotinių p. Pr. Jo-čionio pareiškimų, kad šiame su-sirinkime yra narių, kurie ne-matę reikalo šaukti kuopos valdybos posėdį tuo reikalu ir dar labiau atviručių išsiuntimą sutrukdyti. Nesa ir be to jis nesuspėjęs ankščiau atviručių išsiuntinėti kaip penktadienį prieš, sekmadienio susirinkimą.

Šitokį sekretoriaus pasiaiški-mą li by laiku sudaryti 340 kuopą veikiančią ir pilnateise Susivie-nijimo kuopą ir išsirinke kuop-os valdybą gali savo mokesnius Centrai prisiusti ir kitus reika-lus su Centru atlikti per teisėtą 340 kuopos valdybą. Apie šitą Pildomosios Tarybos nutarimą pranešti visiems nariams, kurie yra priskirti SLA. 340 kuopai.

tik delto, kad viso reikalo tin-kamai nesuprato.

Tardyme paaiškėjo sekami dalykai:

1. Kuopos pirmininkas nesi-laikė bešališkumo ir taigpi ne-pildė kuopos nutarimų ir SLA. konstitucijos patvarkymų. Me-tiniame 21 kuopos susirinkime, sausio mėn. 1926 m., buvo nu-tarta neskaityti kuopos susirin-kimo politinio turinio atsi-saukimų ir laiškų, kad tuo bu-du išvengus vaidų ir ginčų kuop-os susirinkimuose. Tačiau ne-žiurint šito kuopos nutarimo, pirmininkas pasižymėjo seka-mais nutarimo laužymais:

a) 1926 m. gruodžio mėnesio susirinkime leido skaityti iš-karpą iš „Laisvės“, kurioje tula iš Lietuvos profesinė sąjunga prašė pas amerikiečius para-mos. Nariai protestavo prieš tokį pirmininko pasielgimą ir reikalavo pildyti kuopos nuta-rimą: tokių atsisaukimų neleist skaityti ir svarstyti kuopos su-sirinkime. Tačiau nežiurint na-rių protestų pirmininkas leido skaityti tą atsisaukimą ir pa-galiau pervarė nutarimą suteik-ti galimą pagalbą atsisaukiai įstaigai. Tiesa, kuopos pimi-ninkas aiškina, kad jis tą at-sisaukimą laikęs ekonominio pobūdžio atsisaukimu, o ne po-litinio, nes profesines sąjungas jis laikęs unijomis, o ne politi-nėmis partijomis. Vienok jie pirmininkui rupėtų palaikyti kuopos narių tarpe taikus sugy-venimas ir ramybę kuopos su-sirinkimuose, tai jis jokių pa-salinių reikalų į kuopos susirin-kimus neįsileistų, prieš kuriuos bent dalis narių protestuoja ir tas sukelia kuopoje vaidus. Ši-to atsitikimu 21 kuopos pimi-ninkas panaudojo galimą sakyti „steam-rollerio“ politiką ir per-varė nutarimą visai pašalinti reikalų, kuris buvo pradžia tų visų kilusių kuopoje vaidų ir nesutikimų.

b) Sausio mėn., 1927 m., jau pats pirmininkas atsinešė ir pra-dėjo skaityti kuopos susirinki-mo grynai politinio pobūdžio at-sisaukimą, po kuriuomi pasira-šo ir pats 21 kuopos pirminin-kas p. Pr. Jočionis, kaip atsto-vas tulos kitos draugijos. Šituo atsisaukimu kviečiama 21 kuopą prisidėti prie politinių pra-kalbų surengimo prieš įvykusį perversmą Lietuvoje protestui. Kadangi kuopa kviečiama pris-dėti prie vienos partijos valdo-mų draugijų sudaryto komiteto „kovai prieš fašizmą“ ir kada-gij tokis pirmininko žingsnis aiškiai laužo kuopos nutarimą, tad nemaža dalis narių griežtai protestuoja prieš tokį pirmini-ko pasielgimą ir susirinkime ky-la triukšmas. Perskaicius atsisaukimą, vienas pirmininko politikos pritarėjų duoda įneši-mui atšaukti kuopos nutarimą, kuriuomi draudžiama skaityti kuopos susirinkime politinio po-būdžio atsisaukimus. Pirmini-nkas tą įnešimą pervaro ir didži-u balsų atšaukia minimą nu-tarimą. Po to vėl pervaromas nutarimas priimti skaitytą at-sisaukimą ir pribloškė kuopą prie politinio veikimo. Taigi kuopa dalyvavo surengime po-litinių prakalbų ir užmojoje po-porcionaliai jai pripuolamą dalį lėšų minimų prakalbų surengi-mui. Apart to, kuopa palaiko-ma ir iki šio tarybos dienos prie „Detroito Draugijų Komiteto Kovai Prieš Fašizmą“. Di-delė dalis narių, kurie lanko su-sirinkimus, šitą įstaigą skaito vienos tik komunistų partijos politinio veikimo Detroito cen-tru ir todėl griežtai priešingi, kad kuopa būtų išnaudojama partijų tikslams ir jų vedamai politikai. Šitas atsitikimas ar-bu pamatinio motyvu, sukėlu-siu 21 kuopoje vaidus ir suiru-tes, delko net vienas susirinki-mas suiro ir negalėjo apsvarsty-ti net pačių svarbiausių kuopos ir organizacijos reikalų.

2. Padavusieji skundą prieš kuopos pirmininką Pr. Jočionį

kuopos nariai: J. Ambrazevi-čius ir J. P. Kuls, pasiremda-mi konstitucijos nuostatais, sky-rus 15-tas, paragrafo 1-mo sub-paragrafu c), reikalavo perkelti skundą į Pildomąją Tarybą originaliam nagrinėji-mui, vienok tas minimų narių prašymas buvo atmestas, neži-u-rint, kad konstitucija aiškiai pa-darė, kad tokis prašymas turi būti pripažintas ir tuojau pil-domas. Tą raštišką narių pra-dymą čionai pridėdu kaip do-kumentą Pildomosios Tarybos žiniui.

3. Vasario mėn., 1927 m., kuopos susirinkime, išteisinus kuopos pirmininką Pr. Jočionį delei minimo narių paduoto skundo už kuopos nutarimų lau-žymą, tuojaus duotas įnešimas ir tik maža didžiūma balsų nu-tarta nubausti J. Ambrazevičių ir J. P. Kulį neva už triukšmą kėlimą kuopos susirinkimuose. Šitas narių nubaudimas atliktas paprasto nutarimo tvarka, be jokio tarybos kaip konstituci-joje nurodoma ir balsuojant vie-šu balsavimu. Didelis skaitlius narių susilaikė nuo balsavimo, kas būtų skaitoma balsavimu „nekaltas“, jei tatau būtų bal-suota slaptu balsavimu kaip nu-rodo konstitucijos skyrius 15-tas, paragrafo 2-ro sub-pa-grafas o). Taigpi konstitu-cija nurodo, kad pripažitam na-riui kaltu bausmės uždėjimui reikalinga dviejų trečdalių susi-rinkime dalyvaujančių ir bal-suojančių narių balsų. Šitam atsitikime vienu paprastu bal-savimu nariai pripažinti kaltais ir nubausti. Taigpi reikia pri-durti, kad nubaustasis J. P. Kuls net susirinkime nedalyva-vo, kuriame jis buvo apkaltintas ir nubaustas ir nieko apie tai nežinojo iki kitam kuopos susi-rinkimui. Nubaustiems na-riams atimtas balsas šešiams mėnesiams kaip „triukšmadari-ams“. Tačiau ant kiek jie yra „triukšmadariais“, tai liudi-ja tas faktas, kad kuopos vice pirmininkas p. Adomaitis pa-klaustas ar pažįsta nubaustus narius už triukšmą kėlimą, pa-sakė, kad p. Kulio visai nepa-žįsta. Vadinas, p. Kuls yra net tokiau „triukšmadariu“, kad kuopos vice pirmininkas jo ne-pažįsta. Aišku, kad minimi na-riai nubausti vien užtai, kad jie išdriso paduoti skundą ant kuopos pirmininko už laužymą kuop-os nutarimų.

4. Liudijantieji nariai tikri-no, kad delei einančių kuopoje vaidų ir nesutikimų nariai nu-stoja lankyti kuopos susirinki-mus ir tas buna priežastimi na-rių suspendavimo ir išbraukimo iš organizacijos. Taip pat per 9 mėnesius prisirašė prie kuop-os tik apie 6 nauji nariai, kuomet seniaus esant kuopoje ra-mybei ir tvarkai kuopos susi-rinkimuose prisirašydavo de-šimtimis naujų narių veik kiek-viename kuopos susirinkime. Pavyzdžiui advokatas Uvika pasakė, kad jis yra Amerikoje gimęs ir augęs lietuvis ir myli SLA. organizaciją, tačiau nega-li lankyti ir kuopos susirinki-mus vien delto, kad susirinki-muose kitų pažiūrų nariai yra koliojami ir niekinami kaip ir jam pačiam teko būti nekultu-ringai iškoliotu kuopos susirin-kime. Taigpi eina visuomet vai-dai ir bariniai vien delto, kad pirmininkas su savo pasekėjais kuopos susirinkimuose varinėja visokias partijines intrigas ir nesa savo partijos politiką į 21 kuopos susirinkimus.

5. Visi liudijusieji po skundu pasirašiusieji nariai tikrino, kad kuopos susirinkimuose pir-mininkas naudoja tokią takti-ką, kad tik jo pritarėjai gauna balsą ir taigpi leidžiama kitų i-sitikinimų narius kolioti ir nie-kinti kuopos susirinkimuose pa-čiai biaužiausiais žodžiais ir niekinti tikinčiųjų žmonių įsi-tikinimus. Pirmininkas ir kiti jo bendrai mėgino užginčyti to-kius narių kaltinimus. Tačiau

tie narių nusiskundimai grei-čiausiai bus teisingi, nes ir šia-me tarybos susirinkime pats pirmininkas Pr. Jočionis ir jo pritarėjai: vice-pirmininkas A. Adomaitis, Z. Ramanauskas, J. Baronas ir kiti visą laiką iš vietų įvairias replikas leido, triukšmą kėlė ir įvairius prie-kaištus darė tuo būdu trukdy-dami ir patį tarybos darbą. Ypač Z. Ramanauskas ir J. Ba-ronas tuomi labai pasižymėjo, dažnai net prie kolonių prie-dam. Jokios pastabos ir pra-šymas užsilaikyti rimtai kaip susirinkime pridėra nieko ne-gelbėjo. Jei šitie žmonės dris-ta taip elgtis akyvaizdoje Pildo-mosios Tarybos įgaliojimo, tai nuo jų galima visko tikėtis pa-prastuose kuopos susirinkimuo-se.

Iš šito mano trumpo raporto ir iš tarybos protokolo Pildo-mojai Taryba matys visą padėtį SLA. 21 kuopoje ir pasitikiu padarys atatinckamas išvadas. Iš savo pusės jokių rekomen-dacijų nedarau ir palieku Pil-domajai Tarybai visą reikalą spresti sulig savo nuožiuos. Galui pridėti tik tiek, kad ma-no supratimu padavusioji skun-dą ir reikalavimą sutvarkyti 21 kuopą jos narių dalis turėjo rimto pagrindo tokiam savo skundui ir reikalavimui.

Su gilia pagarba,
S. E. Vitaitis,
SLA. Pild. Tarybos Įgaliot.

Raportas priimtas ir Pildomo-sios Tarybos Įgaliojimo atliktas tarybos užgirtas.

Toliau skaitoma tarybos pro-tokolas, kuriame užrašyta abie-jų pusių liudymai. Pasire-

SLA. Kalendorius
APSKRIČIŲ BEI KUOPŲ
PARENGIMAI

ST. LOUIS, MO., SLA. 214 kp. rengia balių ir šokius. Į-vyks lapkričio 20 d., Lenkų Svetainėje, 1940 Cass Ave., St. Louis, Mo.

FITCHBURG, MASS., SLA. 243 kp. prakalbos įvyks 20 d. lapkričio, Union Hall, West Fitchburg, Mass. Pradžia 1 val. po piet.

WILKES BARRE, PA., SLA. 115 kp. didelis balius įvyks trečiadienį, lapkričio 23 die-ną, 1927, Concordia Svetainė-jė, 91 St., Washington St., Wilkes Barre, Pa. Pradžia 7 val. vakare.

NEW KENSINGTON, PA., S. L. A. 192 kp. linksmas ba-lius įvyks trečiadienį, lap-kričio 23, 1927, Lietuvių Piličių Svetainėje, 1358—3rd St., Arnold, Pa. Pra-džia 7 val. vakare.

WORCESTER, MASS., SLA. 57 kuopa stato scenoj žemai-čių Razbaininką „Blinda“ keturių veiksmų ir vieno atidengimo dramą. Persta-tymas įvyks 24 ir 26 d. l p-kričio, Lietuvių Svetainėje, 29 Endicott st. Pradžia 7:30 val. vakare.

DAYTON, OHIO, SLA. 105 kp. didelis balius bus šeštadienio vakare, lapkričio 25 d., Bar-ney Community Auditoriume.

CHICAGO-NORTH SIDE, ILL. 226 kuopos balius ir koncer-tas bus lapkričio 26 d., Wi-cker Park Svetainėje, 2040 W. North Ave., arti Robey ir Milwaukee gatvių. Pradžia lygiai 7 val. vakare.

TRENTON, N. J., SLA. 302 k. didelis ir puikus balius įvyks šeštadienį, lapkričio 26 d., Lietuvių Politikos Klubu Sve-tainėje, 32 Dickinson St., Trenton, N. J.

miant tardymo protokolu ir Pildomosios Tarybos Igaliojimo raportu paaiški, kad visų tų S. L. A. 21 kuopoje vaidų ir nesutikimų priežastimi buvo kuopos pirmininko, p. Prano Jočionio, vienšališkumas, nesilaikymas kuopos nutarimų ir SLA. konstitucijos nuostatų, kad tuo būdu pravedus kuopoje jo įsitikinimams artimos politinės partijos politiką. Todel kad prašalinus iš SLA. 21 kuopos gyvenimo tuos vaidus ir nesutikimus, kurie sulig narių liudymo atgrąšina narius nuo lankymo kuopų susirinkimų ir tik dėlto nemaža narių tampa suspenduotais ir išbrauktais, taipgi tokie vaidai kuopos susirinkimuose kenkia organizacijos labui ir žemina jos vardą, Pildomoji Taryba, pasiremdama jai konstitucijos suteikiamomis teisėmis ir uždedamomis pareigomis organizacijoje tvarką palaikyti ir taipgi pasiremdama SLA. 33-čio ir 6-to Dvimetinio Seimo įsakymu suiručių kėlėjus bausti, nutaria:

1) Už nepildymą bešališkai kuopos pirmininko pareigų ir už nesilaikymą kuopos nutarimų, SLA. 21 kuopos pirmininkas Pranas Jočionis prašalinamas iš urdo — iš pirmininko vietos, kaip tatau nurodo konstitucijos skyrius 14-tas, paragrafo 1-mo sub-paragrafo d).

2) Kadangi Pranas Jočionis pasižymėjo nešimu pašalinės partijos politikos į SLA. 21 kuopos susirinkimus, kas buvo vyriausia priežastimi visų kilusių kuopoje vaidų ir suiručių, todel užginama Prano Jočionio lankytis SLA. 21 kuopos ir visų kitų SLA. kuopų susirinkimus vienims metams laiko, kaip tatau nurodo konstitucijos skyrius 14-tas, paragrafo 1-mo sub-paragrafas c).

3) Kad galutinai prašalinus priežastis tolimesniems vaidams SLA. 21 kuopoje, nutarta įsakyti 21 kuopai pertraukti visus ryšius su politiniu veikimu. Artimiausiam 21 kuopos susirinkimui be jokio išsisukinėjimo 21 kuopa turi atsaukti savo atstovus iš pašalinųjų partijų sudaryto politinio veikimo, ar tas būtų užvardintas „Detroito Progresyvių Draugijų Komitetu Kovai prieš Fašizmą“, ar kitais vardais. Taipgi ateityje 21 kuopa turi vengti visokių politinių veiksmų ir svarstymų kuopos susirinkimuose, kad panašūs vaidai ir skundai daugiau nepasikartotų. Tas neša medžiaginius ir moralinius nuostolius kuopai ir visai organizacijai.

4) Išreikšima griežtas pareikšimas Pr. Jočionui, A. Adamaičiui, Z. Ramanauskui, J. Baroniui ir kitiems, kurie aukščiau minėtam SLA. 21 kuopos tardymo susirinkime betvarkė kėlė ir nevietoje savo replikas kaisiojo, tuo būdu trukdydami tardymo darbą. Tokie pasielgimai kuopos susirinkimuose nariams netinkami ir daugiau tas tegul

nepasikartoja SLA. 21 kuopos susirinkimuose.

Šitie nutarimai įeina galion nuo tos dienos, kuomet SLA. Sekretorius oficialiai praneš S. L. A. 21 kuopai ir šių nutarimų paliejamam Prano Jočionui.

16. Pildomosios Tarybos Igaliojimo p. S. E. Vitaitis išduoda raštišką raportą iš savo žygių SLA. 36 kuopos perorganizavimo politiką. Todel kad prašalinus iš SLA. 21 kuopos gyvenimo tuos vaidus ir nesutikimus, kurie sulig narių liudymo atgrąšina narius nuo lankymo kuopų susirinkimų ir tik dėlto nemaža narių tampa suspenduotais ir išbrauktais, taipgi tokie vaidai kuopos susirinkimuose kenkia organizacijos labui ir žemina jos vardą, Pildomoji Taryba, pasiremdama jai konstitucijos suteikiamomis teisėmis ir uždedamomis pareigomis organizacijoje tvarką palaikyti ir taipgi pasiremdama SLA. 33-čio ir 6-to Dvimetinio Seimo įsakymu suiručių kėlėjus bausti, nutaria:

SLA. 36 Kuopos Perorganizavimas.

Su SLA. 36 kuopos perorganizavimo reikalu man teko užtrukti daug ilgiau, negu tikėjau. Priežastys tam yra sekmios: gavęs pranešimą iš SLA. Sekretoriaus, kad Pildomosios Tarybos nutarimu man įsakyta nuvykti Chicago ir įvykinti Pildomosios Tarybos nutarimą ir patvarkymą 36 kuopos perorganizavimo klausimu ir kad specialus 36 kuopos susirinkimas, kuriame turės būti perskaityta Pildomosios Tarybos nutarimas, įsakyta šaukti birželio 8 d., 1927 m. Todel užbaigęs visą reikalą su 14 kuopa nuvykau į Chicago. Čionai radau kitą S. L. A. Sekretoriaus laišką ir persiūtą 36 kuopos valdybos pasiūlyškimą, kad penkių dienų laiku negalima suspėti sušaukti 36 kuopos specialius susirinkimus ir taipgi kiti techniški kumai nuo tokio žygio valdybą sulaukė. Todel prisėjo tartis su 36 kuopos valdyba dėl šaukiamo specialio 36 kuopos susirinkimo ir delei įvairių susidėjusių sąlygų tokis susirinkimas buvo galima sušaukti tik dvynioms dienoms vėliau, t. y. birželio 17 d., 1927 m.

Ivykusiam birželio 17 d. specialiam 36 kuopos susirinkime prisilaikiau iki paskutinės raidės Pildomosios Tarybos nutarimo ir patiektų patvarkymų. Kad turėjus stenografinius užrašus visų šiame susirinkime įvykių, pasamdžiau stenografe, SLA. narę p-lę Visčiulietę, ir stenografu užrašus čionai pridėdau. Iš savo pusės turiu pasiūlyti, kad šiame susirinkime pasireiškė sekami dalykai:

1. Dar beskaitant Pildomosios Tarybos nuosprendį ir jos patvarkymus jau pasigirdo baubimas keliolikos narių ir prasidėjo iš vietų replikos Pildomosios Tarybos adresu.

2. Perskaitytus Pildomosios Tarybos nuosprendį ir patvarkymus, pirmininkaujantis 36 kuopos pirmininkas p. J. Yuknis, vardu visų Pildomosios Tarybos nuosprendžio paliestų narių, pareiškė, kad jie nepripažįsta Pildomosios Tarybos aukščiausiu Susivienijimo autoritetu ir todel Pildomosios Tarybos nuosprendžiui ir jos patvarkymui nepasiduos ir jų nepildys. Jis

taipgi pareiškė, kad jie Susivienijimo aukščiausiu autoritetu laiko Illinois Valstijos Audraudos Departamentą ir tik šios valdžios įstaigos patvarkymus ir įsakymus pildys. Jis taipgi kaltino Pildomąją Tarybą SLA. konstitucijos laužyme, tikrindamas, kad Pildomoji Taryba politiniais išrokavimais šitai vykina SLA. 36 kuopoje ir esą jei mes pasiduosime šitam Pildomosios Tarybos patvarkymui ir nuosprendžiui ir jei Pildomajai Tarybai pavyks praversti savo nutarimą 36 kuopoje, tai panašiai darys ir su kitomis SLA. kuopomis.

3. Pildomosios Tarybos įgaliojiniui pareikalavus, kad SLA. 36 kuopos valdyba perduotų Pildomosios Tarybos žinion visą kuopos turtą, kuris iki šio susirinkimo buvo globojamas kuopos valdybos, kaip tatau nurodo konstitucija ir Pildomosios Tarybos nutarimas, buvusi 36 kuopos pirmininkas p. Yuknis pakartotinai pareiškė vardu visos kuopos valdybos, kad jie atsisako tai padaryti ir toliau laiką save teisėta 36 kuopos valdyba. Jis taipgi ragino narius neklausyti Pildomosios Tarybos patvarkymo, laikytis su jo vadovaujama buvusia 36 kuopos valdyba ir mokėti savo mokesnius jo vadovaujamai kuopos valdybai. Po to pakvietė padaryti pareiškimą buvusį finansų sekretorių p. A. Lietuvinską, kuris irgi pareiškė, kad jis neklauso Pildomosios Tarybos nutarimo ir nepildys jos patvarkymų, eisias finansų sekretoriaus pareigas ir toliau ir rinksis nuo narių duokles ir taipgi ragino narius neklausyti Pildomosios Tarybos ir mokėti jam savo mokesnius į Susivienijimą. (Užbaiga bus).

IŠ S. L. A. KUOPU DARBUOTĖS

CHICAGO, ILL.

SLA. 134 Moterų Kuopos Darbuotė.

Viršminėta kuopa savo amžiumi nors dar yra jaunutė, tačiau taip trumpame gyvavimo laikotarpy kaip narių skaitlinumui ir santaka jau pasižymėjo. Taipgi labdarybė ir kultūringi tautos reikalai šios kuopos visuomet yra remiami. Nėgana to, jos globoje yra auklėjama didelė armija vaikų (apie 60 narių) „Jaunoji Birutė“ — SLA. vaikų kuopelė, kuriems yra teikiama dainų, muzikos ir lietuvių kalbos pamokos. Tai yra begalo gražus ir prakilnus SLA. 134 kuop. narių darbas ir jis gali but visiems pavyzdžiui.

Dabar minėta moterų kuopa 13 d. lapkričio p. M. Kenutienės namuose, 5015 Quincy St. rengė šeimynišką įvairių žaislų vakarėlį, kurio visas pelnas skiriamas našlaičiams. Lapkričio 23 d., trečiadienį, yra rengiama gražus šokiai Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St. Pradžia 8 val. vakare. Lapkričio 28 d. Mildos svet., 3134 S. Halsted St. Pradžia 6 val. vakare. Bendrai su vaikų tėvais rengia „Jaunosios Birutės“ — S. L. A. v. kp. vaikų koncertą. Taigi kaip visi SLA. nariai taip ir pašaliniai svečiai — gražių vakarų rėmėjai širdingai esate kviečiami savo atsilankymu paremti SLA. 134-tos mot. kp. rengiamas vakarus, už ką beabejo minėta kuopa visiems bus dėkinga ir ateity pasiliks visais atžvilgiais kultūros rėmėja. Narė.

BALTIMORE, MD.

SLA. Seimo Rengimo Darbuotė.

Spalio 23-čią d. SLA. 64-tos kuopos išrinktoji Seimo rengimo komisija turėjo savo susirinkimą, kur gana plačiai ap-

kalbėta SLA. busiančio Seimo surengimas ir vakarai, kurie turės įvykti laike seimo.

Seimo rengimo komitetas numato reikalo suruošti laike seimo sekančius vakarus. Pirmą seimo dieną suruošti kilią vakariene, kur turės progą susipažinti tarp savęs visi seimo delegatai. Antros seimo dienos vakarą palikti tuščiu. Trečią vakarą surengti teatrą. Ketvirtą vakarą suruošti vietos organizacijų balių. Penktą vakarą rengti viešas prakalbas, kur turės progos atvykę į seimą mūsų talentingi kalbėtojai pasakyti prakalbas.

Toliaus, komitetas nutarė kviesti prie kooperatyvio veikimo rengime SLA. Seimo vietos sekančias organizacijas: D. L. K. Mindaugio draug., D. L. K. Keistučio draug., Lietuvių Amer. Atletų Klubą, Moterų Piličių Klubą, Lietuvių Piličių Klubą, Lietuvių Demokratų Klubą, Naują Lietuvių Demokratų Klubą, Pirmą Lietuvių Respublikonų Klubą ir Jaunų Vyrų Politiską Klubą. Visoms šioms organizacijoms bus pasiūstas pakvietimai ir tikimasi, kad jos sutiks ateiti į talką S. L. A. 64-tai kuopai, surengti koiškilmingiausią ir puikiausią SLA. Seimą.

Pimono eilėn tenka pasakyti, kad prie šito darbo yra jau žymiai prisidėjusi Lietuvių Sveikatinės Bendrovė, suteikdama del seimo sesijų savo puikią ir didelę svetainę veltui. Šitokis Liet. Svet. B-vės pritarimas S. L. A. Seimui liudija, kad baltimoriečiai pasirengę dirbti ir sukurti SLA. Seimą kopulikiusiai.

Kaz. Liutkus, SLA. Seimo Reng. Kom. Sekr.

WORCESTER, MASS.

SLA. 57-tos Kuopos Narių Žiniai.

Šiuo pranešu, kad SLA. 57 kp. metinis tarimas yra, kad kuopa turėtų vieną metinį rengimą, į kurį turi ateiti kiekvienas narys, o kuris neatėis, tai vistiek turės užsimokėti už tikietą kaip ir buvęs parengime. Tokį tarimą metinis susirinkimas padarė todel, kad tuo tikvienas maždaug lygiai prisidėtų prie padengimo kuopos išlaidų, nes visi pinigai kurioos sumokam susirinkime, yra siunčiami į Centrą, į tam tikrus fondus išdalindami, o kuopos palaikymui nei vieno cento nelieka.

Šį metų kuopos metinis rengimas įvyks (Thanksgiving Day) lapkričio 24 ir subatoj, lapkričio 26 d. Pradžia abu vakarų 7:30, Lietuvių Svetainėje, 29 Endicott gatvė. Bus suvaldinta gražus veiklas „Blinda“, svieto lygintojas, 4 veiksmų ir 1 paveikslas, parašyta žemkalmio. Veiklas vaizduoja baudžiauvus laikus Lietuvoje. Kiekvienas narys turi butinai ateiti bent vieną vakarą į šį rengimą, arba savo pažįstamą bei draugą pasiusti.

Kad lengviau būtų registracija vesti, komiteto yra nutarta ir viešo narių susirinkimo laiką 6 d. lapkričio užtvirtinta, kiekvienam nariui pasiūsti po atvirutę pažymint jo Centro numerį. Tas atvirutes nariai, eidami į parengimą, privalo atsinešti taip, kaip ir tikietą, kada išanksto nusiperka ir pridoti pas duris. Kurie ves registraciją ir pasitaikytų, kad kuris narys negautų atvirutės, turi pasirašyti ant popieros savo vardą-pavardę ir centro numerį ir pridoti vietoj atvirutės.

J. K. Šaloviejus, SLA. 57 Kp. Fin. Sekr.

WILKES BARRE, PA.

Lee Park. Iš SLA. 68 Kp. Susirinkimo. Lapkričio 6 d., 2 val. po pietų įvyko mėnesinis 68 kp. susirinkimas paprastoj svetainėje. Protokolas skaitytas ir vienbalsiai priimtas. Toliaus skaityta keletas laiškų. Pirmas nuo Pil-

domosios Tarybos kaslink nominacijų SLA. viršininkų. Nominacijos atidėta sekančiam susirinkimui. Antras laiškas būnui nuo 7-to apskrčio, kad apskrčio suvažiavimas įvyks 27 d. lapkričio, Wilkes Barre. Išrinkta 4 delegatai.

Šiamie susirinkime vienas narys įstojė į kuopą, vienas persikėlė iš 21 kuopos, Detroit, Mich. į 68 kp.

Nutarta surengti balių po Naujų Metų. Išrinkta baliaus komisija. Taipgi nutarta, kad sekančiame susirinkime, tai yra 4 d. gruodžio bus rinkimai ir kuopos valdybos sekančioms metams.

Taigi visi 68 kp. nariai ir narės malonėkite pributi į sekančių susirinkimą 4 d. gruodžio, nes turime daug svarbių reikalų aptarti. Bus nominacijos kandidatų į Pild. Tarybą ir rinkimai kuopos naujos valdybos sekančioms metams, ir tt.

St. Žukauskas.

DAYTON, OHIO.

Kuopos Parengimas-Balius.

SLA. 105 kuopa rengia linksmą balių naudai Barney Community Invalidų vaikelių, kaipo Kalėdų dovana. Balius įvyks lapkričio 26 d., šeštadienio vakare, Barney Community Auditorium.

Taigi visų yra priedermė paminti finansiskai viršų kalbamą balių ir į jį atsilankyti. O jei kurie negalės prieiti prie balių, tai nors malonėkite po porą tikietų nusipirkti. Tai bus paskutinis lietuviškas balius prieš adventus. Todel visi atsilankykite, busit užganėdinti smagiai pasišokdami suktinius prie geros gerb. Varašiaus orkestros.

J. A. Urbonas.

INDIANA HARBOR, IND.

Taip Daryti Negražu.

Jau kelis kartus kai kuriuose laikraščiuose tilpo išsireikšimai, kad SLA. 185 kuopa auga kaip ant mielių. Dar prieš skilimą buvo kalbama, kad 185 kuopa turės mirti, nes naujoji kuopa ją numarins. Del ko taip buvo kalbama — nežinau. Gal kai kas baugino senuosius narius, o gal kita koki išrokavimą turėjo. Bet kuopai skilus pasirodė kitaip. Naujoji SLA. 343 kuopa nemėgima numarinti senosios. Ji ne tik nenori, kad šita kuopa mirtų, bet kad ir ne su vienu SLA. nariu taip neatstiktų. Aš visiems linkiu geriausiu pasekmiu koilgiausiai gyvuoti. Linkiu taip gi, kad ir senoji SLA. kuopa eitų gerai keliais.

Bet kaip kuopa suskilo ir kai kurie nariai išėjo į naują kuopą, nariuose pasireiškė kaž koks nesuspriktas: nariai (rodos būtų skirtingos organizacijos nariai) kaž kodel pradėjo neapsikesti.

Man, organizuojant SLA. narius į naująją 343 SLA. kuopą, kartais pasitaiko nugarsti ir patirti visai net netikėtinų pasireišimų. Paklausus ar jau priklauso prie Susivienijimo, dažnai gauni atsakymą, kad jau prisirašė prie SLA. 185 kuopos. Būna bet gi atsitikimų, kad atsako, jog dar neprisirašė, bet jam buk pasakota, kad iš naujosios kuopos nieko gero neišeis, nes nariai grįžta prie senosios, kuopoj negalės išmokėti pomirtinių, nes nėra pinigų, ir tt. Kai kurių žmonių nupasakojimas, kad kuopoje nėra išmintingų žmonių ir kt.

Tokie pasireišimai yra labai negeras dalykas. Mes turime dirbti organizacijoj labui. Mes turime nevarinėti jokių kitokių politikų. Nuėjus pas naują narį, mūsų pareiga tą žmogų prikalbinti prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoj, nepaisant kokia kuopa būtų numeris 185 ar 343. Kuopose juk skirtumas nesudaro. SLA. kuopos visos turi but lygios ir visos turi vienaip Susi-

vienijimo ir lietuvių labui dirbti. Jei narys nenori rašyties prie vienos kuopos, tai mūsų organizatorių — pareiga jį kalbinti prie kitos kuopos. Juk SLA. konstitucija yra lygi visiems. SLA. pašalpa ir pomirtinės visiems išmokama lygiai. Ypatingai dar tas pabrėžtina, kad pašalpa ir pomirtines moka ne kuopa, bet centras. Todel nepaisant kaip kuopa finansiniai stovėtų, nariui pašalpa ir pomirtinė bus išmokėta. Prie kuopų taip gi priklauso visi sveiki nariai, nes pirm priėmimo juos gydytojai kvotėjai išegzaminuoja.

Todel šitokius darbus, erziniamą žmonių priešais vieną ar kitą SLA. kuopą, butų laikas užmiršti ir daugiau jais neužsiminėti. Tik tokiu būdu mes galėsime augti ir bujoti. Tik tokiu būdu mes gausime daugiau naujų narių ir išaugsime į dides kuopas.

P. S. Rindokas, 343 Kp. Organizatorius.

FITCHBURG, MASS.

SLA. 243 Kuopa Rengiasi Prie Nepaprasto Veikimo.

Jau keliais atvejais mūsų kuopos nariai išsireiškė, kad kuopa padvigubinus nariais. Juk mūsų miestely lietuvių yra pusėtinai skaičius. Gaila tik, kad ne visi jie supranta svarbą prigulėti prie tokios organizacijos kaip Susivienijimas Lietuvių Amerikoj — didžiausios lietuvių organizacijos visame pasauly. Kad plačiau apie Susivienijimą vietos lietuvių supažindinus, kuopa rengia prakalbas, kurios įvyks lapkričio 20 dieną. Čia bus progą visiems vietos lietuviams pasiklausyti, kas yra Susivienijimas Lietuvių Amerikoj, ir nėra abejonės, kad mūsų kuopa naujų narių gaus. Iki šiol apie SLA. čia mažai buvo aiškinta.

Vietinių jaunųjų draugija svarstė prisidėti prie SLA., bet tūlam Vincukui pradėjus SLA. niekinti, jaunuoliai pabugo ir tūlam laikui prisidėjimas prie SLA. atidėta. Vienok aš neabejoju, kad kuomet plačiau apie SLA. užduotis supras, jaunuoliai prie SLA. prisidės.

Todel patartina visiems — ypatingai jaunuoliams — ateiti į prakalbas, kurios bus lapkričio 20 ir pasiklausyti. Čia bus plačiai aiškinama SLA. tikslai ir prie šitos didžiulės lietuvių organizacijos prigulėjimo svarba.

Mes, SLA. nariai, turime visus raginti, kad ateitų į prakalbas. Mes turime painformuoti apie Susivienijimą, kad kiekvienas lietuvis prie jo turi priklausyti. Reikia mūsų žmonelius su SLA. gerai supažindinti. Tai mūsų pareiga.

Ponia M. Jakštienė yra aukavusi priegalvi, kuris bus leidžiamas laimėjimui.

Lietuviai, meskime šalin visus nesupratimus! Lietuviai, imkimės gero darbo! Lietuviai, priklausykime prie Susivienijimo. Čia turime progos dirbti ne tik Susivienijimo narių, bet podraug savo ir visos mūsų tautos labui. Darbuose galėsime pasižymėti, kilti ir žengti pirmyn — pirmyn!

Visi į prakalbas, kurios įvyks lapkričio 20 d., Union Hall, West Fitchburg, Mass. Pradžia 1 val. po piet.

F. Jakštis. (Tąsa ant 6 pusl.)

Kuopu Susirinkimai

Rockford, Ill. SLA. 77 kp. metinis susirinkimas įvyks 4 d. gruodžio, M. K. svetainėj, prie 510 Island gat. Susirinkimas prasidės 1 val. po pietų. Visi nariai ir narės kviečiami susirinkti, nes bus renkama kuopos valdyba 1928 metams ir nominuojami kandidatai į Pild. Tarybą. Turime ir kitų reikalų aptartimui.

Al. Savickas — sekr.

Bridgeport, Conn. SLA. 51 kuopos susirinkimas įvyks gruodžio 6 d., 8 val. vakare, 407 Lafayette St. Visi nariai ir narės butinai turit dalyvauti, nes bus nominuojami kandidatai į SLA. Pild. Tarybą ir renkama kuopos valdyba 1928 metams. Neatsilankiusieji busite baudžiami.

J. Bartkevičia — sekr.

Burnside-Chicago, Ill. SLA. 63 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks 2 d. gruodžio, 7 val. vakare, J. Podgorniko svetainėj, 1200 E. 93-rd St. Visi nariai privalo dalyvauti, nes bus nominacijos Pild. Tarybos ir rinkimas kuopos valdybos 1928 metams. Taipgi turime ir kitų reikalų aptartimui. Neužmirškite užsimokėti ir mėnesines mokesčius.

P. Pivorunas — sekr.

South Fork, Pa. SLA. 141 kuopos metinis susirinkimas įvyks 4 d. gruodžio, 2 val. po pietų, S. J. D. svetainėj, South Fork. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti, nes bus renkama kuopos valdyba 1928 metams ir nominuojami kandidatai į SLA. Pild. Tarybą. Turime ir svarbių reikalų aptartimui.

J. Valukas — sekr.

Harrisburg, Ill. SLA. 16 kuopos susirinkimas įvyks 27 d. lapkričio, 2 val. po pietų, A. Keršio namuose. Visi nariai ir narės kviečiami skaitlingai susirinkti, nes bus nominuojami kandidatai į Pild. Tarybą. Taip gi neužmirškite užsimokėti užvilktas mokesčius. Atsiveskite ir savo draugus prirašyti prie SLA. 16 kuopos.

A. Geraltas — sekr.

New Haven, Conn. SLA. 142 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 7 d., 7 val. vakare, 310 East St. Malonėkite visi nariai ir narės pributi ir užsimokėti užvilktas mokesčius. Taipgi bus renkama kuopos valdyba 1928 metams ir nominuojami kandidatai į Pild. Tarybą. Ateidami atsiveskite ir savo draugus prirašyti prie SLA. 142 kuopos. Turime ir kitų reikalų aptartimui.

A. Pilvelis — sekr.

Cleveland, Ohio. SLA. 136 kuopos susirinkimas įvyks 6 d. gruodžio, 7:30 val. vakare, Lietuvių Salėj. Visi nariai kviečiami atsilankyti, nes bus renkama kuopos valdyba 1928 metams ir nominuojami kandidatai į Pild. Tarybą. Taipgi turime ir kitų reikalų aptartimui. Atsiveskite ir savo draugus prirašyti prie SLA. 136 kuopos.

Susirinkimo Paskirtas.

Benton, Ill. SLA. 156 kuopos metinis susirinkimas įvyks 4 d. gruodžio. Visi nariai kviečiami pributi, nes bus renkama kuopos valdyba 1928 metams ir nominuojami kandidatai į Pild. Tarybą. Taipgi turime ir kitų reikalų aptartimui. Neužmirškite užsimokėti mėnesines mokesčius.

J. Kunsas — sekr.

West Frankfort, Ill. SLA. 311 kuopos susirinkimas įvyks 6 d. gruodžio. Visi nariai kviečiami susirinkti, nes bus nominuojami kandidatai į Pild. Tarybą ir renkama kuopos valdyba 1928 metams. Turime ir kitų reikalų aptartimui.

J. Sugdinis — sekr.

Moundsville, W. Va. Nanjos SLA. 350 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 27 d. pas J. Kanclerį, 1805 4-th St. Pradžia 1 val. po pietų. Visi nariai kurie gyvenate šiame miestely ir apygardoj malonėkite pributi, nes yra svarbiu reikalu aptartimui. Atsiveskite ir savo draugus prirašyti prie SLA. 350 kuopos.

Komitetas.

CENTRO ORGANIZATORIAUS PRAKALBŲ MARŠRUTAS PIRMO APSKRICIO RIBOSE.

SLA. 1-mo apskrčio ribose, Centro Organizatoriaus S. E. Vitaitio maršrutas prasidės sekančiai:

Lapkričio 19 d. Frackville, Pa., 7 val. vakare, Kirelevičiaus svetainėj, 65 Leghy St.

Lapkr. 20 d. Gilberton, Pa., 2 val. po pietų, M. Jacinos svetainėj, ant Main St.

Lapkr. 20 d. Girardville, Pa., 7:30 val. vakare, K. Levulio svetainėj, ant Second St.

Lapkr. 21 d. Mahanoy City, Pa., 7:30 val. vakare, S. Norkevičiaus salėj, 505 W. Mahanoy Ave.

Lapkr. 23 d. Shenandoah, Pa., 7:30 val. vakare, Eagles Hall, E. Lloyd St.

Lapkr. 26 d. Hazleton, Pa., 7:30 val. vakare, Union Hall, 43 N. Wyoming St.

Daugelis kuopų atsakymo nedavė, laiko yra likę mažai, todel maršrutą tvarkydami, pažymime tik tas kuopas, kurios su-tiko prakalbas rengti.

Taipgi kreipiame domę visų narių, priklausančių augščiaui minėtų kolonijų kuopoms, kad šis maršrutas būtų visais žvilgsniais pasekmingas, tad visi nariai turi lankytis prakalbose ir kitus kviesti.

SLA. 1-mo apskrčio valdyba:

Pirm. ANT. STANISKIS, Raštūn. V. V. VAIŠNORA, Išdinin. J. F. STANISKIS.

GYVENIMO RUOŽAI.

Rašo A. B. STRIMAITIS.

LAIMĖS IR VARGAI.

Galvai nuplikus —
Plaukų nepeši.
Laisvės paragavęs —
Retežių neneši.

Besidairant žmogui apie savo gyvenimo bėgį, besikrapštant nei vištomis ant skiedryno, proto mintimis — iškapstai tartum akstinus, kurie nemaloniai duria žmogui tiesiai širdin. Užsi-mastęs diena iš dienos, gyvenimo rupeščių spaudžiamas bėgi neatsižvelgdamas atgal, staigiai pajunti kartumą gale gerklės, kad jau nepajėgi toliau žingsnio padaryti. Todel valandėlei sustojęs dairaisi, kur ir kaip atradus šaltinėli, nors šaukštą ty-ro vandens gavus suvilgyti troškuli. Atgavę kiek jėgų, toliau žengiam. Tiesa, kartais susitinkam ir su laime, susitinkam su kitu keleiviu; o kartais ir su pažįstamu. Jei nepažįstamas, tu-rime malonumo susipažinti ir užvedus kalbą, jei atrandame sa-vo vienmintį, apsistojam valandėlei pasikalbėti, pailsėti. Kar-tais toks trumpas pasikalbėjimas suteikia taip daug malonumo, taip giliai palieka atmintį, kad tokį susitikimą-susipažinimą niekuo kitu negalima pavadinti kaip laime. O pasiekus laimės, jos niekuomet negalima pamiršti. Viena gyvenimo taisyklė, kuri man labai nepatinka, tai kad laimės periodas dažniausiai esti trumputėlis, o sunkios kelionės rodo amžiais neišmatuo-tum. Bet man vienas geras draugas kartą pareiškė, kad lai-mės trumputėlė valandėlė užmoka už tukstančius nelaimių, tad vis geriau sutikti laimę ir netekt, negu niekuomet jos ne-patirti. Juk laimę prisiminus kiekvienam širdis džiaugsu su-virpa.

Tai pavienių žmonių gyvenime. Bet kas liečia pavienį as-menį, tas liečia ir tam tikras žmonių grupes, draugijas, tautas ir bendrai valstijas.

Štai kad ir mes lietuviai. Kokiais erkėčiūtais keliais ėjo-me! Nors patroškė, nuvargę keliavome, bet sutikome laimę. Atsiekėme savo troškimus. Susilaukė Lietuvai nepriklausomy-bės, iškapstėme — nei ta darbštuolė višta — perlą ant skiedry-no. Musų troškimai, nors toli gražu nepatenkinti, vienok nors mažą šaukštą laimės vandens gavome suvilginti išdžiuvusias lūpas. Tai buvo pirmieji ir antrieji Lietuvos kurybos metai, kuriame tai periode visi džiaugėmės gavę progos susitikti su draugais ir nuosirdžiai pasikalbėti. Šitą periodą galime vadinti laime, nes kiekvienas turėjome progos niekeno nevaržomi pa-reikšti savo mintis. Bet tie pora metų taip greitai praslinko, kad nė nepajutome, kaip vėl žingsniuojam tais pačiais rupiais, akmenuotais keliais, jei dar nesunkesnia našta prislėgti. Lie-tuvos pilietis — miesto gyventojas, ukinkas ar darbininkas — apkrauti kur kas didesniais mokesniais, negu kada bent pirmiau. Keletą sunkių metų pergyvenus ir besitinkint išsiblai-vant vargų debesiams Lietuvoje, susilaukėm priespaudos ga-dynės. 17 d. gruodžio pereitų metų perversmas surakino Lie-tuvos piliečio laisvę daugiau ir sunkiau, negu kada nors pir-miau. Tikri Lietuvos sunys, kurie ėjo ant žut but už Lie-tuvos nepriklausomybę, šiandien kalėjimuose sūkišti. Kitų krau-jas pralietas. Šiandien Lietuvos pilietis neturi nei tiek laisvės, kiek turėjo pirm užsiliepsnojimo pasaulinio karo, nes neteko: laisvės žodžio, laisvės minties, laisvės spaudos, laisvės susirin-kimų, laisvės mokyklos.

Ivykus perversmui ir sudarius neva naują valdžią, „tau-tininkai“ ir krikščionys demokratai išikimlingai savo laikraš-čiuose paskelbė, kad dabar Lietuva pradėjusi gyventi naują erą, arba, kitais žodžiais kalbant, naują amžių, naują gyveni-mą. Ir tie pasididžiavimai pradėjimo naują gyvenimu gyventi, dabar jau davėsi pilnai patirti, nes ką pirmiau turėjom — nete-kom, kuo džiaugėmės — tas žuvo. Ir vėl dabar žingsniuojam purvinais duobėtais keliais.

Tuo po perversmui buvo pradėta kalbėti apie parlamenti-nės nemokratinės tvarkos mums netinkumą, konstitucijos iš pagrindų keitimą ir apie kitus naujus dalykus. Atrodė lyg kad naujai atstojusios prie valstybės vairo partijos yra pasi-ržusios kažin ką nepaprastą naują padaryti. Atrodė, kad jiems tai padaryti kliudo netikusi konstitucija ir demokratinė tvarka.

Tuo tarpu ką padarė: pagerinimus, palengvinimus pilie-čiams? Nieko naujesnio kas buvo prie caro. Jei bent su ta išimtimi, kad caro laikuose nebuvo vieno išimtinio atsitikimo, kad lietuvis būtų suaudytas. O dabar suaudymai visai ne-nauji. Tai tik tiek naujo susilaukėme.

Šiaip gyvenimas eina savo keliu. Šuolių nedaro. Besigin-čiant laikraščiuose, paaiškėjo, kad ir konstitucijos keitimas nėra visuotinas tautos išganymas. Pakeitus konstituciją, juk nepasikeis staiga gyvenimo sąlygos. O svarbiausia, tai ekono-minės Lietuvos piliečio sąlygos pasiliks tos pačios. Gi nuo ekono-minių sąlygų, nuo ekonominio šalies gaivumo paeina ir kra-što ramumas, tvirtybė, bei laimė. Kad ir kažin kaip keistum konstituciją, žmonės visviena norės valgyti, vistiek reiks mo-kėti mokesniai valstybės aparato palaikymui. O pastarojo iš-laikymas yra pats sunkiausias mūsų mažai valstybei, kuomet po kardu reikia laikyti kiekvienas šalies gyventojų pasikru-tinimas.

Na, kad ir sunkius kruvino teroro laikus dabar lietuvių tautai tenka gyventi, vienok yra smagiau, laisvę pažinus, ta trumpa laimės valandėlė prisiminti. Tai užmoka už amžių ne-laimės. Ir dabar, vėl galime žingsniuoti tolyn vargų keliais, kol priaugusi nauja karta padarys sau naują tvarką.

KIEK ŠILUMOS DUODA SAULĖ.

Saulės plotas 12,000 kartų didesnis už žemės plotą. Jos temperatūra siekia 6,500 laipsnių. Žemė gauna iš saulės tikslai 2,375 milijoninę valandės saulės šilumos. Visa kita šiluma iš-sisklaido erdvėje. Šiltuose tropiko kraštuose saulė į 1 minutę suteikia 1 kv. metrui 30 didžiųjų kalorijų, vadinasi, tiek šilū-mos, kiek reiktų suteikti 1 litrui vandens, kad pakėlus jo tem-peratūrą 30 laipsnių.

S.L.A. REIKALAI

(Tąsa nuo 5 pusl.)

BAIGIANČIES 1927 METAMS.

Susivienijimo Lietuvių Ame-rikoje organizacija, tai kaip ko-kia respublika; baigiant metus kuopos rupinasi, kad ateinan-tiems naujiems metams išrin-kus į viršininkus kotinkamiau-sius žmones, kad vėl per metus laiko turėti kam rimtai ir tvar-kiai vesti S.L.A. reikalus. Ir kiekviena kp. savo valdybą ar tai tą pačią palieka, ar naują iš-renka, bet perrinkimus padaro. Kiek mums žinoma, kuopų vir-šininkai ne kažin kokią atlygini-mą gauna, o norint teisingai ir tvarkiai reikalus vesti ir kad kuopą išauklėti skaitlinga na-riais, tai tik tam turi būti ir pa-sišventę. Todel darbo susida-ro daug. O tokius narius, ku-rie dirba S.L.A. labui, nežiurint ar jie esti valdyboj ar ne, gali-ma matyti iš jų praeities ir tik toki žmonės turėtų būti renka-mi į viršininkus, o ne tie, kurie nieko nenori veikti del S.L.A. la-bo.

Ne visus narius, del jų neveik-lumo, galima kaltinti. Yra daug tokių, kurių gyvenimo są-lygos nepavelija. Kitiems truk-sta išsilavinimo, bet kad jie nie-ko neveikia, tai ir blogo neda-ro. Tokiems yra dovanotina. Bet kuopose randasi tokių žmo-nių, kurie nieko nenori dirbti del S.L.A. gerovės. Priešingai, tokie žmonės, prigulėdami pa-šalinėse kuopelėse, stengiasi visokiais būdais pakenkti tiems žmonėms, kurie dirba naudingą S.L.A. darbą. Ir tokie blogos va-lios žmonės, per visus metus kėlę suirutę kp. susirinkimu-se, priešinęsi visokiems geriems sumanymams, baigianties me-tams, nuduodami gerai S.L.A. patriotais, stengiasi kaip nors įsiskverbti į viršininkus, kad paskui galėtų savotiškai gaspa-doriauti.

Kuopas sudaro nariai, kuopos sudaro visą Susivienijimą, ir tik kp. pastatyti tinkami žmo-nės į viršininkus gali tinkamai tvarkyti ir visą Susivienijimą. Kiekvieno nario yra pareiga pa-galvoti pirma rinkimų: kas tin-kamesnis į viršininkus, o tik tuo syki paduoti savo balsą. S.L.A. gerovė priklauso nuo pačių na-rių, kokiems mes viršininkus iš-sirinksim. Jei pastatysim blog-us žmones, organizacijai bus bloga, o geras — organizacija bus gera. Kaip jau minėjau, tokių žmonių randasi S.L.A., kurie dirba žalingą darbą, steng-damiesi šmeižti per savo šlam-žtus netik rimtesnius kuopų vei-kėjus, bet ir pačią Pildomąją Tarybą. Kur tik tokie žmonės įsivyravę kokių nors organi-zacijoj, ta organizacija dažniau-sia jau nuolių kuopas, kuopos ren-gia visokius parengimus, nes girdi S.L.A. ir taip turi daug pinigų, tai kam tų parengimų reikia? Budami visam šitam priešingai, jie dar stengiasi pa-tapti kokiais viršininkais.

Todel renkant kuopų viršinin-kus, renkant Pildomąją Tarybą reikia žiūrėti, kad tie žmonės būtų atitinkami savo vietai, kad jie būtų užsitaravę mūsų organizacijai darbuotojai. Tik taip esant, turint kuopose ir centre atitinkamus žmones, mu-sų Susivienijimas augs ir bu-jos.

S. Naudžius.

Susivienijimas Lietuvių Ame-rikoje yra geriausia apdrandė ir pašalpos organizacija

Kiekvienam sveikam lietuviui ir lietuvaitei yra atdaros durys į Susivienijimą Lietuvių Ame-rikoje.

POLEMIKA IR KRITIKA

CLEVELAND, OHIO.

S.L.A. 14 Kp. Narių Žiniai.

Vienas 14 kp. narys „Lais-vėje“ išvadino visus S.L.A. 14 kuopos narius fašistais. Ka-dangi S.L.A. 14 kp. nieko bendro neturi su fašistais, t. y. nere-mia nei žodžiu, nei darbais, tai reik padaryti pastabą.

„Laisvės“ No. 249 š. m. vie-nas korespondentų biuro narys No. 5 (K. R.), kalbėdamas apie čiaigiečių 36-tos kp. kivičius, sako: „kad ir clevelandiečiams, išskirtiems iš 14 kuopos, ge-riais būtų priimti naują nume-rį ir palikti ponus fašistus ra-mybėje“. (Mano pabraukta. V. J. Z.).

Matot, tas žmogutis pasako, jog kurie nėra išskirti iš 14 kuopos, tai tie „ponai“ ir fašistai, gi kurie išskirti, tai aniuolu-kai. Vienok nėra taip svarbu, kad jis vadina kitus fašistais. Svarbiausia yra tai, kad pats No. 5 su tuo fašistu sau į kak-tį suduoda. Juk yra faktas, kad No. 5 (K. R.) nėra išskir-tas iš 14 kuopos. O kuomet jis yra 14 kp., tai sykiu yra toks pat fašistas, kaip kad jis kitus vadina. O kad jis (No. 5) nėra išskirtas, tai ve įrodymas. Gale savo koresp. sako: „Ką, išskirtieji, darote? Mes laukiame ir gavę pas jus ei-ti.“

Vadinasi, jis pasirengęs „ei-ti“ į išskirtuosius, bet dar nėra išskirtas, ir nežino ką daro iš-skirtieji.

Iš to No. 5 aprašymo išeina taip: jis vadina S.L.A. 14 kp. na-rius fašistais, bet tuomi pat yra tos kp. nariu ir tokiu pat fašistu. O „Laisvė“ talpina fa-sisto raštus. Ar ne gražu? Ar ne „protingi“ tie žmonės, kurie „L.“ rašo, ypač No. 5?

Prie to, reik pastebėti, kad tas No. 5 išpradžios pataria priimt naują numerį išskirtiems ir pats pasirengęs bėgti į naują nu-merį. Bet vieną sakinį įterpęs

tokį: „Sutverti kuopą ir grum-tis, muštis už gyvybės palaiky-mą neverta“.

Nejaugi No. 5 tik toks pro-tas būtų! Kuomet No. 5 vie-noj vietoj rašo, kad „geriaus būtų priimti naują numerį ir palikti ponus fašistus ramybėje“, o kitoj vietoj rašo, kad „ne-verta“, tai matyt, kad su juo kas nors negerai... Sveika galva žmogus taip nerašytų.

Čia paduosiu dalį No. 5 kal-bos ištiesai:

„Mes išauginome S.L.A. 14-tą kuopą, išauginome Darbininkų Pašalpinę Draugiją, mes išau-ginsime ir naują S.L.A. kuopą. Mes, darbininkai, papratę dir-bti, nesibijome kovoti su fašis-tuojančiais elementais. Tiems ponams buvo gerai 14 kp. su mumis, jie nieko nedirbo, nei ligonius lankė, nei parengimu-se dirbo, o kaip mes išeisime, tai lai dirba ir dvesia“.

Tai tik nachališka melagystė, daugiau niekas! Jeigu taip ra-sytų Jurgis Martinaitis arba Banionis, kurie yra daug dirbę S.L.A. 14 kp., tai but kas kita. Bet ir tai negalima būt užtylė-ti, nes ligonius lanko visi iš ei-lės. Gi kuomet taip rašo K. R. įlindęs į No. 5 maską, tai di-džiausia gėda, žinoma, jam, o ne kitiems. Juk No. 5 nėra dir-bęs nieko S.L.A., absoliučiai nie-ko, nes dar tik antras metas kai prisirašė.

Dar toliau ve kaip rašo:

„Jau dabar pas juos matosi neveikimo bankrutas. Komisi-ja, kuri išrinkta pora mėnesių atgal, kad surengtų ką nors del kuopos, paskutiniame susirinki-me pasirodė, jog nieko nenuvei-rs. Prieš mirtį nedirbo 10 mėnesių, bet bijo, susirinkimas nieko ne-sako, visi sėdi, tyli, pirmininkas pareiškia, kad komisija darytų, kaip ji supranta. Nekurių to-kių veikėjų visai nei susirinki-me nebuvo. Buvo manymų, kad reikalinga išrinkti komisi-ja suieškojimui „veikiančių“ komisijų. Žodžiu sakant, iš tos Vityčio padatytos valdybos ir

visų darbų tik juokus daro su-sirinkę nariai...“

Kurie lankom susirinkimus S.L.A. 14 kp., tai mums aiškiai matosi, kas žodis tai melas. Ar-gi Vitytis pastatė vaidybą?! Ar ne patys nariai išsirinko? Oi, tu žmogau, žmogau! Argi ko-misija „nieko nenuveikė?“ Ko-misija paėmė svetainę, turi ke-lis veikalus ant rankų ir žiuri katras tinkamesnis. Susirinki-me tatau buvo raportuota. Prie-to, komisijoj yra darbiatė Kum-štaitienė, Banionis. Argi mini-mi nariai neveiklūs?! O jei vienas neatėjo į susirinkimą, tai argi reik pasmerkt visi?!

Tokie aprašymai, kaip No. 5, yra blėdingi kuopai ir jų nega-lima toleruoti.

No. 5 niekina S.L.A. 14 kp., tuomi pat niekina save, savo dukterį, savo gerą draugę Kumštaitienę, artimą draugą J. Martinaitį, sau artimus Ba-ranauskienę su duktere M. ir daugelį kitų, nekalbant apie ki-tokių pažiūrų žmones. Abelnai, niekina visus S.L.A. 14 kp. na-rius. Bet už ką?!

No. 5 aš ve ką primenu: buk atsargus, apsižiūrėk, kad neiš-kristum iš S.L.A. abelnai.

V. J. Zabulionis.

NEKROLOGIJA

FRACKVILLE, PA.

A. a. Jurgis Akelaitis, S.L.A. 164 Kp. Narys.

Velionis Jurgis Akelaitis su šiuo pasauliu atsiskyrė 26 d. spalio, 1:25 val. po pietų.

Bedirbdamas anglių kasyklo-se, jis gavo „mainer azmus“. Prieš mirtį nedirbo 10 mėnesių. Paėjo iš Suvalkų rėdybos. Iš Lietuvos atvyko 1907 m. Buvo darbštus, negirtuoklis, pa-siturintis ir vedė dorą šeimynišką gyvenimą. Bažnytiniam burtams netikėjo ir ausinė nė-jo per 14 metų, bet 31 d. spa-

Camel

Siekia naujų savo populiarumo augštybių.

Valdžios skaitlinės parodo, kad dabar daugiau Camelų yra rukoma negu pirmiau. Vieną po kito Camels pra-lenkė visus kitus.

Jei visi cigaretai būtų taip geri kaip Camel, jūs nieko negirdėtumėt apie specialią priemonę, kad padarius cigaretes gerias del gerklės. Niekas negali užimti vietos rinktinio tabako.

© 1927, R. J. Reynolds Tobacco Company, Winston-Salem, N. C.

lių tapo palaidotas su bažnyti-nėms apeigoms katalikų kapuo-se. Paliko jauną moterį ir 3 mergaites dideliame nuliudime. Išsėkis amžinai Jurgi!

Draugas.

NIAGARA FALLS, N. Y.

A. a. Kazys Lukošius ir Marė Lukošienė, S.L.A. 270 Kuopos Nariai.

Velionis Kazys Lukošius su šiuo pasauliu atsiskyrė spalio 7 dieną, o jo draugė Marė Lukošienė — spalio 16 dieną. Abu mirė po sunkių operacijų.

Velioniai Lukošiai šiame mie-ste gyveno ilgą laiką. Gyveno pasiturinčiai. Abu buvo laisvų pažiūrų. Palaidoti be bažnyti-nių apeigų Oakwood kapuose, Niagara Falls.

Velioniai Lukošiai dideliame nuliudime paliko du sunu — Petrą ir Boleslovą, kurie taip pat gyvena Niagara Falls.

Išsėkitės, draugai, šios šalies žemėlėje.

A. Gutauskas.

PRAŠOME ATITAISYTI.

„Tėvynės“ lapkričio 4 d. š. m. laidojo tilpo antrojo S.L.A. ap-skricio pasitarimų protokolus, kuriame skelbiama, jog posė-džiūose dalyvavo ir S.L.A. 36 kp. delegatai.

Kadangi minėtas apskritis iš nešė keletą bolševikiškų rezoliu-cijų, tai norėtusi net ir per laik-raštį pranešti, jog mūsų kuopa jau senai nebedalyvauja antram apskritį ir paskelbta protokole žinia apie 36 kp. dalyvavimą nėra todėl teisinga.

M. Vaidyla.

36 Kp. Sekretorius.

1st Empire 736
Dr. F. MATULAITIS
122 Holbrook Ave
DETROIT, MICH
Valandos:
12-3 4 5 6-8 p
Ultravioletinė šviesa. Diathermija

LIETUVIAI AMERIKOJE

WILKES BARRE, PA.
Komunistų Bizniškos
Prakalbos.

Spalio 9 d. pas mus įvyko prakalbos surengtos komunistėlių. Nors vakaras buvo gražus, bet žmonių atsilankė labai mažai; mayt, draugų įtekėmė puola. Vakaras buvo daugiau panašus į biznį, o ne į prakalbas. Tik pradėjus žmonėms rinktis, prasidėjo ir biznis. O jau pertraukoj tai biznių pasipylė visas būnčius; net ir kalbėtojas griebėsi už tavoro ir leidos į svetainę: vieni su tavoru, kiti su kepurėmis, kad tik daugiau centų pagauti.

Ką tik kalbėtojas šaukė, kad darbininkus visi išnaudoja, o čia ar neišnaudojamas? Žinoma, jie sakys — mums aukauja saunoriai. Bet juk ir kunigui duoda saunoriai. Bet gi draugai kunigus vadina išnaudotojais.

Kalbėtoju buvo koks ten Žal-dokas. Pirmo kalbos daly kalbėjo apie Lietuvą. Davė gerai visiems, pradedant Smetoną ir Liaudininkais. Visi buvo blogi. Tik komunistai išgany Lietuva ir amerikiečius. Todel pabaigo kalbos suriko: „Visos draugijos ir SLA kuopos būtinai turi dėtis prie priešfašistinio fronto!“

Cia turiu pastebėti, kad draugai puikiai supranta; jie žino, kad SLA kuopos skaitlingos nariai ir turi išduose dolerių; reikia jas tik pasigauti, o jau aukų bus. Bet aš ve ką pasakyti draugams: aš esu mes turime SLA centrą, kuris yra nusistatęs prieš fašistus. Todel reikia suprasti, kad ir visos mūsų kuopos prieš fašistus ir tokiu būdu mes esame priešfašistinė organizacija be draugų čiu malonės.

Taipgi buvo deklamacijos. Deklamavo Pittstono vaikų mokyklės vaikučiai. Deklamacijos yra geistinas dalykas; gerai sudeklamuotos eilės labiau sujudina publiką kaip kokias nevykusias prakalbas. Bet pasidraugiuos to nėra. Eilės nepritaikytos pagal vaikučių amžių; antra ir visai netikškos. Padėkim, kokių 10–12 metų vaikas deklamuoja: „Velnias aunas kelnias, Marija ateina.“ Juk tokia deklamacija netinka net karčiamoj deklamuo! Tokia deklamacija įleidžia jaunimus netikėto žmogaus, bet pasibauria ir ir netikintis todel, kad kudišis kalba niekus. Juk doro žmogaus pamokintas vaikas būtų galėjęs dorai ir nekal-tai pakalbėti ir užgančinti visą susirinkimą, o ne vien tuos kelis draugčius, kurie tokiais „perlais“ užsiganėdina.

Antras, to paties amžiaus vaikas deklamuoja Smetoną. Smetona gal ir vertas tokios paniekos, bet ne tokiam kudiškiui tokios eilės deklamuoti tinka; jos geriau tiktų vienam iš draugų, bet ne vaikui. Trečia deklamuoja mergaitė eiles „Našlaitė“. Eilutės geros ir mergaitė tinkamos; visa bėda tik, kad neišmokytą tinkamai deklamuoti.

Abelnai pasakius, mes taip deklamuojant esame prisiklausę Lietuvos, kada motinos pasiklupdę mokino vaikus poterių. Lygiai taip poteriavo ir šitie deklamatoriai.

Antro kalbos daly kalbėtojas kalbėjo apie ALDLD. Nurodė draugijos tikslą, kad ji išleidią geras, darbininkiškas knygas. Kalbėtojas išrodinėjęs naudingumą draugijos ir knygy, kurias draugija išleidžia, su širdperša atsiliepia: „tik dėja, kad labai maža dalis draugų tas knygas skaito.“

Cia kalbėtojas pasakė piliuasią tiesą. Aš taipgi esu patyręs, kad netik paprasti nariai neskaityto knygų ir laikraščių ki-

tokios pakraipos, bet neskaityto ir jų kuopų lyderiai. Jie skaito „Laisvę“ ir jai tiki kaip geras parapijonas savo klebonui. Jeigu „Laisvė“ ką prakeikė, tai ir jie prakeikė; jei ką užgyrė, tai visi iš širdies griebiasi įkūnyti. Draugai savo proto nenaudoja, už juos protauja Bimba. Grybų Senis.

DETROIT, MICH.
Operetė „Silvija“ Scenaj.
Sekmadienį, lapkričio 20 d. š. m. Lietuvių Sveicinėj ant 25-tos gatvės ir Dix Ave., 5-tą val. vakare, bus perstatyta viena puikiausių operetė „Silvija“. Apie šią operetę nėra reikalo daug rašyti, nes dainų melodijų gražumas ir lošime juokai sužadins kiekvieno jausmus. „Silvijos“ operetė, be lošimo, įeina 21 daina, kaip tai: solo, duetai, trietai, kvartetai, vyrų kaimiečių choras, merginų grėbėjų choras, šienpiuvių ir grėbėjų ir visų lošėjų choras.

Taipgi turime pranešti, kad lošime dalyvaus geriausios spēkos netik Detroito, bet ir iš kitų miestų, kaip tai: vietiniai — S. Lukošutė, liaudies mokytoja, Silvijos rolė; P. Varnas, kunigaikščio rolė; V. Gabužienė, Elzė; E. Bruzgiutė, M. Tamašaitė, O. Gyviutė, O. Andriulitė, A. Kuzienė. Šie visi yra netik gabūs aktoriai, bet ir dainininkai. O jau apie clevelandietį Julij Krasnicką ir bostonietį Andrių Zinkevičių turi me pranešti, kad jie yra visiemis Amerikos lietuviams žinomi. Jie vaidins svarbias roles „Silvijos“ operetėje.

Todel nėra jokios abejonės, kad „Silvija“ bus perstatyta pilnojo to žodžio prasmė. Prie to Krasnickas su Zinkevičium sako parodyti detroitiečiams ką Bostonas su Clevelandu gali; sako, atsivėžią naujų dainų ir duosią dovana dar prie „Silvijos“ savo koncertinę dalį.

Todel visi Detroito ir apylinkės lietuvių nepraleiskit progos nematę „Silvijos“ scenoj, nes tokios progos labai retai pasitaiko. Po perstatymui bus šokiai abejose svetainėse — amerikoniški ir lietuviški. Todel bukit visi ir visos 20 d. lapkričio Lietuvių Svetainė.

Rengėjai.

P. S. Žiurėk mūsų pagarsinimą.

LOWELL, MASS.

„Užburta Kunigaikštis“ ir Dar šis-tas.

D. L. K. Vytauto Draugija buvo surengus „Užburta Kunigaikštį“, trijų veikamų operetę. Lošėjai buvo iš Bostono. Jie visi savo roles atliko tinkamai.

Pertraukų laiku buvo sudainuota keletas dainelių. Dainavo: J. C. Nevedauskas, G. Žmuidzinavičiūtė ir A. Sadauskaitė. Padainavo labai gražiai. Publika dainuotojus apdovanojo gausiu delnų plojimu. Ypač publiškai patiko A. Sadauskaitės malonus balsas.

Parengime publikos atsilankė nemažai, bet galėjo but kur kas daugiau. Tiesa, čia siaučia didoka bedarbė, todel žmonės neišesėjo į šį parengimą ateiti. Bet reikia pridėti, kad prie nepasisekimo prisidėjo ir vietinis klebonas kun. Juras, kuris net per du pamokslu įgrasino kad be leidimo negalima plakatų prie bažnyčios dalinti.

Rodos turėjome visokių kunigų, bet kaslink plakatų dalinimo prie bažnyčios, tai jie ne drausdavo. Šitam klebonui ir gi reiktų taip daryti. Juk tokie parengimai yra nekalčiai; jais šviečiama žmonės, jais atitraukiama mūsų vienuolius nuo pražutingos „naminukės.“

Darbai čia eina blogai. Du

medvilnės fabrikai užsidarė; vienas subankrutino, kitas kraustosi į pietines valstijas. Užsidarius fabrikams, daug lietuvių neteko darbo. Todel daugelis apleidžia Lowell ir važiuoja į kitus miestus darbo ieškoti. Daug tuščių namų.

Ceverių fabrikai dirba neblogai, bet ir tai pradėjo mažėti.

Pas mus apsilankė vaikų paralyžius. V. Valantino 6 metų duktė ta nelabai liga susirgo. Jau kelinta savaitė laikoma nuo visų atskirta. Nežinia ar pasveiks.

Tulė airis, vedęs su lietuvaite, senai užpuolė 18 metų merginą. Teismas jį nubaudė nuo 15 iki 18 metų kalėjimu. Pati ieško perskyros.

Vietinis.

WORCESTER, MASS.

Lietuviai Politikoje.

Šiais metais į miesto tarybą išstatė savo kandidatūras net turs lietuvių: advokatas Bar-kus, A. Lukoševičius ir S. Vaškelevičius. Pastarasis laimėjo, o pirmieji du prakišo.

Stasys Vaškelevičius yra jaunas vyras, neseniai baigęs advokaturą mokslo. Nors jis priklausė katalikų pusei, bet yra pažangus ir visus lietuvių skaito lygiais. Jaunam mūsų politikie riui velinu geriausio pasisekimo.

Jau ir seniau Worcesterio lietuvių bandė prasimušti į miesto tarybą, bet vis be pasekmų. Atmenu, apie 10 metų atgal statė savo kandidatūrą J. Netoviackas, dabartinis „Keleivio“ redaktorius. Kadangi jis ėjo ant socialistų tikieto, tai neturėjo pasisekimo. Vėliau statė savo kandidatūrą J. Kalakauskas ant demokratų tikieto, bet irgi tapo sumuštas. Dabar atėjo eilė Vaškelevičiaus — ir jis laimėjo.

Nors lietuvių savo skaičiumi ir kulturingumu užima žymią vietą tarpe ateivių, bet politikoje ligšiol jie buvo nežymūs, tuo tarpu švedai ir airiai valdo miestą pasisekdam. Lietuviai turėtų visu smarkumu subrusti ir parodyti, ką jie gali. Pirmas žingsnis priklauso Lietuvių Ukėsų Klubui.

ROSELAND, ILL.

Nauja Lietuvių Kalbos Mokykla.

Šį rudenį Roselande atsidarė nauja lietuvių kalbos mokykla. Tai senai laukiama ir girtinas dalykas. Jau nuo senai vietos gyventojai reikalavo, kad Roselande būtų įkurta lietuvių kalbos ir rašybos mokykla. Dabar jau tokia įstaiga yra. Kas šeštadienio ir sekmadienio rytmetimis, nuo 10 iki 12 val., buma pamokos „Aušris“ knygyne kambariuose, 90100 Michigan Ave. Mokytoja „Naujienu“ redakcijos štabo narys V. Poška. Mokyklą jau lanko gana skaitlingas būrys jaunuolių, berniukų ir mergaičių.

Tėvai, kurie nori pamokinti savo vaikučius grynos lietuvių kalbos ir rašybos, dabar turi progą. Ši mokykla yra absoliučiai laisva nuo visokių partinių izmų ir religinių dogmų. Taip ir visur turėtų būti.

Pas Amerikos lietuvių iki šiol buvo ir dar tebėra taip, kad mokyklas dažniausiai įkuria ir palaiko partiniai ir religiniai elementai, ir čia jie, prisidengę lietuviystės skraiste, kiek galėdami stengiasi užnuodyti vaikučių jaunutes sielas partiniais izmais arba religinėmis dogmonis. Taip darė ir dar tebedaro bolševikai ir klerikalai. Lietuviystė jiems buna tik labai parinktinu įrankiu, kuriuo jie pasiekia netik vaikučius, bet ir tėvų kišenių patį dugną. Mokykla, kuri yra skirta jaunoliams, privalo būti laisva nuo partijų ir religijos. Gi ši mokykla kaip tik ir yra tokia.

Todel sąmoningi lietuvių, kurie nuširdžiai norit, kad jų vaikučiai išmokyti dailiai lietuviškai kalbėti, skaityti ir rašyti, kad jie ką nors žinotų apie savo tėvų gimtąjį kraštą ir jo praeities ir dabarties kultūrinį stovį — jusų, kaip lietuvių, pareiga yra siųsti savo vaikučius šion mokyklon. O jų vaikučiai jums bus užtai dėkingi.

Dvi savaiti atgal Roselandan sugrįžo iš Rusijos Antanas Kuprešis. Jį Rusijon buvo pasiuntę lietuviški komunistai, ekstra kairiaisiais vadinami, kad surastų gerą vietą lietuviškai komunai įkurti. Rusijoj jis išbuvo virš pusantų metų ir sako esąs pervažiavęs Rusiją skersai ir išligai ir tuo budu jam tekę gerai prisizūrėti liaudies gyvenimui. Kuprešis rusų kalbą vartoja labai lengvai ir jam tekę išsikalbėti su įvairių luomų žmonėmis apie visokius gyvenimo reikalus.

Chicagoje Kuprešis jau turėjo keletą prakalbų ir visose jis nurodinėja, kad Rusijos liaudis kenčia neišbredamą skurdą, kad komunistinės valdžios tarnautojai yra blauresniais doriniais supuvėliais ir už caro laikų valdininkus, kad liaudis komunistų valdžią ir pačius komunistus keikia guldama ir keldama, ir jeigu dabartinė tvarka kada nors griūtų, tai komunistų skerdynės būtų daug baisesnės, negu kad caro laikais budavo žydų skerdynės, ir tt.

Kada Kuprešis kalba šitokių tonu apie bolševikišką rojų, tai „Laisvės“ ir „Vilnies“ pripumpuoti pieškos ant sienų lipa. Visi jie lyg už liežuvių kariai šaukia „meluotį“, „melas“, „melagiau“ ir tt. Tai labai pigus ir bolševikam jau priprastas argumentas. „Vilnies“ meistrui umai net laiška sufabrikavo, kuris buk atėjęs iš Lietuvos ir pa-laimėjo.

Nors lietuvių savo skaičiumi ir kulturingumu užima žymią vietą tarpe ateivių, bet politikoje ligšiol jie buvo nežymūs, tuo tarpu švedai ir airiai valdo miestą pasisekdam. Lietuviai turėtų visu smarkumu subrusti ir parodyti, ką jie gali. Pirmas žingsnis priklauso Lietuvių Ukėsų Klubui.

ROSELAND, ILL.

Nauja Lietuvių Kalbos Mokykla.

Šį rudenį Roselande atsidarė nauja lietuvių kalbos mokykla. Tai senai laukiama ir girtinas dalykas. Jau nuo senai vietos gyventojai reikalavo, kad Roselande būtų įkurta lietuvių kalbos ir rašybos mokykla. Dabar jau tokia įstaiga yra. Kas šeštadienio ir sekmadienio rytmetimis, nuo 10 iki 12 val., buma pamokos „Aušris“ knygyne kambariuose, 90100 Michigan Ave. Mokytoja „Naujienu“ redakcijos štabo narys V. Poška. Mokyklą jau lanko gana skaitlingas būrys jaunuolių, berniukų ir mergaičių.

Tėvai, kurie nori pamokinti savo vaikučius grynos lietuvių kalbos ir rašybos, dabar turi progą. Ši mokykla yra absoliučiai laisva nuo visokių partinių izmų ir religinių dogmų. Taip ir visur turėtų būti.

Pas Amerikos lietuvių iki šiol buvo ir dar tebėra taip, kad mokyklas dažniausiai įkuria ir palaiko partiniai ir religiniai elementai, ir čia jie, prisidengę lietuviystės skraiste, kiek galėdami stengiasi užnuodyti vaikučių jaunutes sielas partiniais izmais arba religinėmis dogmonis. Taip darė ir dar tebedaro bolševikai ir klerikalai. Lietuviystė jiems buna tik labai parinktinu įrankiu, kuriuo jie pasiekia netik vaikučius, bet ir tėvų kišenių patį dugną. Mokykla, kuri yra skirta jaunoliams, privalo būti laisva nuo partijų ir religijos. Gi ši mokykla kaip tik ir yra tokia.

Atsišaukimas

L. Šerno Paminklo Reikalui.

Broliai Lietuviai:— Amerikos lietuvių pirmas švietėjas, „dėdė“ Šernas, šiandien jau veik visų užmirštas. Rodosi, kad niekam nėra jau net žinoma, kad jis kada nors Amerikos lietuvių tarpe gyveno ir buvo jų pirmuoju mokytoju.

Redaguodamas „Lietuvą“, „dėdė“ Šernas sulosė nemažos svarbos rolę Amerikos lietuvių gyvenime. Jis savaitė iš savaitės ne tik budino lietuvių tautinę sąmonę, bet ir apščiail teikė gantos mokslo žinių, kurių jiems, mižiniškoje daugumoje, neteko pasisemti mokyklose. Nuo 1895 metų, kuriais „dėdė“ atvyko Amerikon, iki 1905 metų Amerikos pažangesnieji lietuvių ėjo, taip vadinamus, „gantos mokslo kursus“. Ir šiandien, kuomet jau didžiama mūsų visuomenės yra laisvos ir demokratinės pasauližiūros, tad užtai tenka pasieuti tik „dėdei“ Šernui. Nes kelią į laisvą protavimą Amerikos lietuvių praskynė vien jo skelbiamas moksloslas apie gamtą.

Mūsų visuomenės kultūrijimas prasidėjo tik su L. Šerno pradėjimu redaguoti „Lietuvą“. Nuo to laiko iki 1905 metų L. Šernas buvo veik pirmas pasaulinis inteligentas Amerikos lietuvių išeivijoje. Ir kaip tokis, jis savo mokslinėmis knygomis pirmiausiai padėjo pamatą platesnei liaudies pasauližiškai. Kas sekė ir žino Amerikos lietuvių kultūrinį progresą, tas šių faktų paneigti niekuomet negalės.

„Dėdė“ Šernas nebuvo politikieris ir nemėgo partinių ginčų. Jis kunu ir siela buvo atsidavęs tik švietimo darbui. Ir šiandien nei Chicagoje, kur nabašninkas praleido veik pusę savo amžiaus, nei visoje Amerikoje, tur but nėra lietuvių, kuris jaustų neapykantą prie Šerno. Todel šito Amerikos lietuvių pirmo mokytojo ir švietėjo visiška užmiršti negalime. Jis, nors jau ir miręs, visuomet turi stovėti, kaip pavyzdys, mūsų visuomenės priešaky.

Dabar „dėdė“ Šernas išsisi Dr. Bagočiaus lote. Ilgiau jį ten laikyti negalima. Butinai reikia nupirkti jam nuosavą lotą ir perkėus kuną papuošti jo kapą puikiu paminklu, kuris būtų įkvėpima jaunesiems mūsų tautos kultūrintojams. Kad šį darbą tinlamai atlikus, Seino Fondo Komitetui butinai reikalinga visuomenės gausi parama. Visos Amerikos lietuvių pažangios draugijos ir pavieniai kiltos dvasios žmonės privalo momentaliai šiuo reikalu rimtai susidomėti.

Paminklas bus iškilmingai atidengtas kapų papuošimo dienoje, gegužės 30 dieną, 1928 metais. Tai gi laikas yra visai trumpas ir todel draugijos ir pavieniai asmenys lai nelaukia iki Šerno Fondo Komitetas prie jų kreipsis laišku arba asmeniškai, bet privalo prisijusti savo auką tuojuos, nes prie visų draugijų ir pavienių žmonių komitetas neturi galimybės asmeniškai kreiptis. Šis atsišaukimas yra vienintelis budas, kuriuom Šerno Fondo Komitetas kreipiasi lygiai prie visų lietuvių Amerikoje.

Manome, kad geros valios lietuvių supras šio reikalo svarbą ir prisijus savo aukas Šerno fondan be tolimesnių raginimų. Čia nėra joks asmeninis biznis arba kokis nors politinis vajus, o vien tik tautiniai kultūrinis darbas, kuris parodys, kad lietuvių nėra laukiniai ar puslaukiniai žmonės, bet kultūringos tautos vaikai, kurie moka tinkamai pagerbti pagarbos užsi-pelnusius savo didvyrius.

Pastaciūs „dėdei“ Šernui paminklą, komitetą yra nusistatę:

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

Tėvynės Ašarai, Detroit, Mich. — Jūsų korespondencija veik neįskaitomai parašyta. Malonėkite rašyti aiškiai. Prie to, apie kai kuriuos dalykus jau kiti korespondentai mūsų laikraštį rašė. Jūsų korespondencijos netalpinsime.

Muzikos Mokiniui, Detroit, Mich. — Korespondencija but kur kas geriau tikus juokų laikraščiu. Patalpinus ją rimtame laikrašty, kai kurie skaitytojai galėtų suprasti priešingai ir pradėti Vanagus ir kt. artistus vanoti. Netalpinsime. Meldžiame rašinėti rimtų žinelių.

Balsevičiui, ir kt., Wilkes Barre, Pa. — Už pranešimą ačiu. Korespondencijos netalpinsime, nes ir taip tokiu mažoju daug vietos mūsų laikrašty užimta. Prasome rašinėti teisingas žinutes, tuomet nebus viskas neteisingiems pranešimams.

Palaikyti puikių plaukų naudok Ruffles

SUSIVIENIJINO LIETUVIŲ AMERIKOJE KNYGYNE

Galima Gauti Sekančios KNYGOS:

Amerika — Informacijos apie Ameriką ir tt.	1.00
Apdrauda ir Pašalpa — pusl. 32	10c.
Daktaras iš Prievartos (Komedija)	20c.
Parbininkų Padėjimas Amerikoje 35 pusl.	10c.
Iš Lietuvos Istorijos — pusl. 68	20c.
Kas iš Kur Pareina?	20c.
Kaip Gyvena: Latviai, Suomia, Angliai	20c.
Kelionė į Sidlavą — pusl. 48	15c.
Konradas Velenrodas — pusl. 24	15c.
Kražių Skerdynės ir Jos. Pasekmės	15c.
Lietuvių Tautos Klausimas Europos	
Karės Metu — pusl. 102	35c.
Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180	40c.
Liudvikas Pasteris — pusl. 48	15c.
Nuo Degtinės — pusl. 19	10c.
Petras Žemaitis — pusl. 69	20c.
Perspėjimas apie Šventą Tikėjimą — pusl. 63 ..	10c.
Susiprato — pusl. 64	20c.
Ruožai iš SLA. Istorijos — pusl. 35	10c.
SLA. Istorija (1896-1915) \$1.50; audimo apdarais. \$2.00	
Viršminėtas knygas SLA. nariai gauna už pusę kainos.	

SEKANČIOS KNYGOS PARSIDUODA UŽ PILNĄ KAINĄ:

Pasaulio Istorija (Parasė G. H. ellis), 292 pusl. ..	2.25
Angliškai- Lietuviškas žodynas, 834 pusl.	6.50
Geografija arba Žemės Aprašymas, 467 pusl.	3.00
Žinynas (iš įvairių mokslo šakų), 392 pusl.	2.25
Lietuvių Kalbos Gramatika (mokslo pradžia) 125 pusl. .75	
aritmikos pradžia, 103 pusl.	.50
Aritmetikos Uždavinynas (Vadovėlis)	1.00
Lietuvos Žemlapis	4.00
Vilnius—(Istorijos Apžvalga su daugybe paveikslų) 4.00	
Kunigas Macochas — 4-rių aktų tragedija	.35
Laimės Iškotojai — 4-rių Veiksmų Drama	.40
Aisopo Pasakos — pusl. 364	1.25
Lentų Apaštalavimas Lietuvoje — pusl. 258	1.00
Žodynas Lietuviškai-Angliškos ir Angliškai-	

Lietuviškos kalbų. Sutaisė A. Lalis, 1,274 pusl. 10.00

Taipgi pas mus gaunama M. Petrausko sekančios kompozicijos del solo, duetų, kvartetų chorų, etc.:

Eglė (žalčių Karalienė)	10.00
Žalčio ir Gulbės Dievačio duetas	.75
Lietuviškos Dainos	1.50
Birutės Arija	.30
Pasaka (Dramatiška Daina)	.80
Kanklės 1920 Metų	2.00
Aras, Kvartetas	.40

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30-th Street

NEW YORK, N. Y.

Biznierių Garsinkitės „TEVINEJE“

VIETINĖS ŽINIOS

ATVAZIUOJA KIPRAS PETRAUSKAS.

Iš pasitikėtinų šaltinių sužinojau, kad Amerikon žada atvažiuoti artistas-dainininkas Kipras Petrauskas. Jis, sakoma, atvažiuos pradžioje sausio, 1928. Amerikoje gerb. Petrauskas žada būti tik apie dvi-tris savaites ir su savo broliu Miku Petrausku pakoncertuoti po lietuvių kolonijas.

Jei ištikrųjų Kipras Petrauskas atvažiuos, tai susilauksime labai laukiamo ir visiems lietuviams mylimo svečio-artisto. Gaila tik, kad jis taip trumpai mano čia pabuvoti, nes tokiu trumpu laiku galės teaplankyti tik kai kurias, tik didesnes, lietuvių kolonijas.

Ne Artistas.

ARTISTAS PILKA VAŽIUOJA PHILADELPHIJON.

Tenka sužinoti, kad artistas St. Pilka tūlam laikui vyksta Philadelphia, kur lapkričio 24 dieną, Lietuvių Muzikalėje Svetainėje vaidins „Žemės Rojų“.

Su artistu Pilka, kaip girdėjau, važiuoja daug žymiausių vaidintojų iš Brooklyn, kaip tai: M. Strumskienė, J. Sakauskienė, J. Valentis, F. Morkus ir kiti, kurių pavardžių neteko nugarsti.

Kadangi artistas Pilka yra žinomas kaip gabus vaidyla ir kadangi su juo išvažiuos visa grupė Brooklyn žymesnių vaidylių, tai reikia tikėti, kad Philadelphia gal pirmu kartu turės tokį gražų, pilną juokų ir pasimaginimo vaidinimą kaip „Žemės Rojus“. Kas šitą komediją yra matęs, eina jo keilias atvejais žiūrėti. Tai vienas smagiausių ir juokingiausių lietuviškų vaidinimų. Kas myli tokius vaidinimus, patarčiau nepraleisti šios progos ir lapkričio 24 dieną būtinaitei i Lietuvių Muzikalę Svetainę.

Ar ilgesniam laikui p. Pilka Philadelphiajį apsisistos, nežinau. Tai, galimas dalykas, priklausys nuo aplinkybių ir kaip philadelphiai mūsų mylimą artistą priims, bei jo vaidinimus lankys.

Savas.

ATVYKO RASYTOJAS VISUOMIS (DOMAS SIDLAUSKAS).

Užpraėjame antradienį, laivu Leviathan atvyko Amerikon lietuvių filosofas-rasytojas Visuomis (Domas Sidlauskas). Praeitime penktadienį gerb. Visuomis lankėsi „Tėvynės“ redakcijoje. Jis mums pasakojo, kad Amerikon atvykęs viešėti kokių metus laiko kuriuo laiku žada aplankyti didesnes lietuvių kolonijas Amerikoje. Jis žada laikyti paskaitas ir parduoti savo literatūrą.

Gerb. Visuomis Lietuvoje buvo paskilęs kaip „perkuininkas“, tai yra atgaivintojas senovinės lietuvių Perkuno garbinimo tikybos. Bet jis aiškina, kad tai esą netiesa ir jo filosofija esanti maždaug sekanti: žmogus privalo atvesti visus tikybinius burtus ir užlaikyti proto tikybą. Savo tikybinės filosofijos sistemą jis išdėsto knygoje „Visuomybė“.

Minimoje pakraipoje gerb. Visuomis žada laikyti ir paskaitas. Gerb. Visuomis-Sidlauskas yra augstai išsilavinęs žmogus. Jis yra plačiai apspazinęs su politika, sociologija, istorija ir tt.

Gerb. Visuomis-Sidlauskas laikinai apsisotja Richmond Hill, pas p. P. Bukšnaitį.

LIUTAS ATVYKSTA AMERIKON.

„Vienybė!“ korespondentas iš Kauno praneša, kad plačiai žinomas Amerikos lietuvių ir S. L. A. darbuotojas bei buvęs

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros prezidentas, kuris dabar Kaune tarnauja kaip Suvienytų Valstijų laivyno atstovas, žada atvažiuoti Amerikon. Sako, Amerikon jis atvyks tik vienam mėnesiui kaip atostogų. Į laivą p. Liutas sėsias apie 15 d. gruodžio, todėl New Yorką galėsias pasiekti apie gruodžio 21 d.

IS SLA. 38 KUPOPOS SUSIRINKIMO.

Laikė mėnesinio SLA. 38-tos kuopos mitingo prie kuopos prisirašė 4 nauji nariai: adv. R. J. Urevičius su žmona, Sofia Brazauskienė ir Ona Simanavičiūtė. Nėra veik mitingo, kad kuopos darbdėtieji organizatoriai, J. Marcinkevičius ir A. Lesniauskas nepiršytų po keletą narių, taip, kad nuo Naujų Metų i kuopą įstotų 40 naujų narių ir 22 prisirašė prie jaunųjų skyriaus. Keliolika persikėlė iš kitų kuopų. Tokiu būdu kuopa turi dabar virš 300 narių.

Ji užlaiko vakarinę mokyklėlę vaikams, kur lankosi apie 76 studentai; tik komisija apgalvestauja, kad tų vaikų tėvai labai nepalankūs ir niekad neateina nė pasižiūrėti, ką jų vaikai čia mokinasi. Butų pagidaujama, kad tėvai ateitų kas antradienį ir penktadienį, pasižiūrėti mokyklos. Be to, prižiūrėtų, kad vaikai būtinais kas mėnuo turėtų po 25 centus užsimokėti i išd. Juk ta suma nėra didelė!

Nominacijos i Pildomą Tarybą nutarta nukelti i gruodžio mėnesį, o narius i mitingą sukviešti atvirutėmis. Nariai privalėtų visi tame mitingų dalyvauti, nes apart nominacijų bus renkama ir kuopos valdyba.

Susirinkimai SLA. 38-tos kuopos įvyksta kas antrą sėdą kiekvieno mėnesio.

Kor.

ATIDARĖ NAUJĄ TUNELĮ.

Šeštadienio popietį, lapkričio 12 d. oficialiai atidaryta vežimams ir automobiliams tunelis, kuris eina po Hudson upe ir jungia New Yorko ir New Jersey valstijas. Atidarant tunelį įvyko tam tikros, savotiškos apeigos, kuriose dalyvavo New Yorko gubernatorius Smith, New Jersey gubernatorius Moore, keletas senatorių, kongresmanų, generolų, 130 majorų ir daugelis augstų oficialų. Specialės New Yorko ir New Jersey delegacijos sutikimo viadukely, po upe, pasakė atatinamas apeigoms kalbas, po tam 6 metų mergaitė perkirpo skiriančią tunelį i dvi pusi kaspiną, prezidentas Coolidge iš Washingtono paspaudė elektrinę sagutę ir oficialiai paskelbė tunelio atidarymas.

Nors tunelis atidarytas lapkričio 12 dienos popietį, bet pirmas automobilis juo pervažiavo po pirmą minutę lapkričio 13 dienos.

Minimas tunelis yra milžiniška šios gadinės struktūra. Tokio tunelio visame pasauly dar nėra. Tunelio suplanuotoju buvo inžinierius Holland, kuris mirė keli metai atgal ir neturėjo progos pamatyti išpildant savo sapnuotam-svajotam sumanymui. Todel tunelis bus vadinamas sumanytojo vardu — „Holland Tunnel“. Tunelį iškastė emė apie septynis metus. Kainavo \$48,000,000. Tunelis yra 9,250 pėdų ilgio, 20 pėdų i 13½ pėdų aukščio, tinkamai aprūpintas ventilecija ir šviesa. Apskaičiuojama, kad kasdien šiuo tuneliu pervažiuos apie 46,000 vežimų ir automobilių. Už pervažiavimą bus imama 50c. už pasažierinį automobilį, už prekinį automobilį nuo 50c. iki \$1.50 ir už busus 1 dol.

Bet šita kaina dar nėra galutinė, nes, kol kas, nežinoma, kiek tunelio palaikymas kainuos; patyrys tunelio užlaikymo išlaidas, bus nustatyta pastovi pervažiavimo kaina.

Pirmą dieną, sekmadienį lapkr. 13, per tunelį pervažiavo 46,000 pasažierinių automobilių, reiškia apie 6,100 kas valanda; įėjų paimta apie 22,000 dolerių.

Šitas tunelis bus begalo patogus New Yorko ir New Jersey valstijų susisiekimo kelias. Esant artimų santykių tarpe New Yorko ir New Jersey valstijų ferais (pervažais) persikėlimas per Hudson upę buvo labai nepatogus; kartais, ypač šventadieniais, imdavo daugiau nei valandą, kol galėdavai vieną ar kitą upės pusę pasiekti. Dabar šitos kamščiatės bus galima išvengti. Bus taip gi begaliniai didelis patogumas komerciniam tarp šių valstijų susisiekimui.

Tunelio svarbiausias įvažiavimo punktas iš New Yorko pusės randasi ant Broome st., prie Varwick st., išvažiuojamas gi — ant Canal st. Įvažiuojant i tunelį ant Broome st. išvažiuojai tiesiog i Jersey City miestą.

Vietiniai gyventojai, ypač automobiloninkai šiuo nauju tuneliu begalo džiugauja. Tenka girdėti, kad panašus tunelis netrukus bus pradėta kasti ir po East upe, kuris jungs New Yorką su Brooklynu.

Važiavęs.

NEPAMIRŠKIT „ŽEMĖS ROJIAUS“.

Maspetho Lietuvių Auditorijos Bendrovė rengia gražų pasilinksminimo vakarą, kuris įvyks lapkričio 20 d., Labor Lyceum'e, 949 Willoughby Ave., Brooklyn'e. Vadovaujant artistui S. Pilka, Operetės Choras vaidins vieną gražiausių ir juokingiausių komedijų „Žemės Rojus“. Vaidinimo pradžia 4 val. po piet. Po vaidinimui — balius. Įžanga \$1.50, \$1.00 ir 75c. Aš Busiu.

ISVAŽIAVO.

Praeitime sekmadienį, lapkričio 13 d. „Tėvynės“ redaktorius ir SLA. Centro organizatorius p. S. E. Vitaitis išvažiavo i S. L. A. Pirmo Apskričio apygardę, kur jam surengta prakalbų maršrutas. Kelionėje p. Vitaitis išbus apie dvi-tris savaites.

SPORTAS

Gansonui Sekasi.

Atvykus New Yorkan mūsų tautiečiui Gansonui pusėtinai sekasi. Jis jau nuveikė keletą žymesnių ristikų. Paskutiniu laiku jis ritosi su milžinu švedu Charley Hanson. Ristynės įvyko 71-st Regiment Armory. Ristynės buvo labai įdomios, bet pasekimi, kokių tikėjosi Ganson, nepasiekta; mat iškritus 1 valandą ir 3 minutes, ristynės sustabdyta ir ristikai, be pasekimi, perskirti.

Ristynes sulaukius, Gansonas buvo labai nepatenkintas, kad laikas baigėsi ne laiku; jis sako, kad jei dar keletą minučių būtų pasirite, tai jis būtų milžiną Hansoną nugalėjęs. Bet, kaip ten nebūtų, šitose ristynėse Gansonas įgijo gerą vardą ir dar keliais laipsniais pakilo ristikų mėgėjų aktyvaizdoje.

Ristikų pasižiūrėti buvo susirinkę daug lietuvių. Lietuviai, matomai, ristynėmis pradeda domėtis ir tuomi labiau lietuviams, kaip ir bendrai ristikų mėgėjams, Gansonas pradeda labai patikti.

Pasižymėjo Krepšiasvaidė.

Mūsų skaitytojams jau pažįstamas jaunas krepšiasvaidės žaidikas, Jaunų Lietuvių Draugijos narys, Willie Schirll (Petrauskas). Šis jaunas lietuvis jau keletas metų žinomas New Yorko krepšiasvaidės mylėtojams. Jis keletu atvejų su Jau-

nų Vyrų Lietuvių krepšiasvaidės jauktu darė tiesiog stebuklus. Dabar Willie lošia Visitation ir „Standard Union“ jauktuose. Paskutiniu laiku lošdamas su pastaruoju jauktu laimėjo lošą iš Jersey jauktu. Brooklyn'o „Standard Union“ dienraštis šitaip apie Willie Schirll rašo: „Brooklyniečiai jau prisipažįsta, kad Willie Schirll yra vienas žymiausių krepšiasvaidės lošikų rytuose.“

Šarkio-Heeny Kumštynės Atidedama.

Paskutinėmis dienomis New Yorko dienraščiai pranešė, kad mūsų viengėnčio Jack Sharkey (Žukausko) kumštynės, kurios turėjo įvykti penktadienį, lapkričio 18 d. nebeįvyks. Priežastis ta, kad šarkis, besitreinuodamas, užsigavo ranką ir todėl kumštynėse dalyvauti negalės. Todel kumštynės atidedama kitai dienai, rodos sausio 11 d., 1928, Madison Square Garden, New Yorke.

Nesibijo Komaro.

Neseniai J. Komaras, sunkio svorio ristikas, pareiškė, kad jis galėtų Jack Gansoną parristitu du syk valandoje. Dabar Gansonas atsako, kad jei tik Komaras nori, tai jis pasirįžęs su juo bile kada ristikis, jei tik kas nors tokias ristikynes surengs.

Matomai, Gansonas Komaro nesibijo. Na, o jei tokios ristynės bus surengtos, galima tikėti, kad tai bus ką i pasižiūrėti, nes abu ristikai yra stiprūs, prityrę ir gerai išsilavinę.

NATURALUS GYVENTOJŲ JUDEJIMAS.

Šių metų pirmąjį pusmetį Lietuvoje buvo 12.166 su-tuoktųjų arba 470 daugiau, negu pernai; gimė 35,229 kūdikiai arba 2,206 daugiau, negu pernai; mirė 22,376 žmonių, arba 4,350 daugiau, negu pernai.

„DIRVA“

„Dirva“ paliko politikas politikieriams; i tų visokių barnių ir polemikų vietą talpina gražias senoviškas pasakas, kurios supažindina skaitytoją su senove ir su praeities istorija. Talpina bešališkas žinias iš viso pasaulio, paduoda aiškias žinias iš Lietuvos. Talpina lengvus mokslinius pasiskaitymus, gražius linksmus juokus ir visų mylimas liaudies dainėles. „Dirva“ yra 8 puslapių savaitinis laikraštis, tarnaujantis apšvietai. Reikalauskite kopijos pažiūrėjimui, gausit dykai. Metams \$2.

„Dirva“ turi išleisus naujų teatralių veikalių. Reikalauskite sąrašo.

„DIRVA“

6820 Superior Ave., CLEVELAND, OHIO.

STRENDIEGLIS IR MIZERIJA GREITAI PAŠALINAMA

Red Cross Kidney Plasteris Veikia Tarti Magiškai Jūs galite beveik umai pašalinti as-trius skausmus ir nušipusius dieglius

“Č-I-G-O-N-A-I” MUZIKALISKA DVIEJŲ AKTŲ TRAGEDIJA

— IR —

“A-P-T-I-E-K-O-R-I-U-S” VIENO VEIKSMO JUOKŽAISLĖ

Stato Scenon ŠV. MARIJOS LIETUVIŲ PARAPIJOS CHORAS

Nedėlioje, Lapkr.-Nov. 20 d., 1927 PARAPIJOS SVETAINĖJE, Slocum Street, Kingston, Pa.

Pradžia: Vaikams 2 val. po piet. Suaugusiems 7:30 vakare. Įžanga: Suaugusiems 75c. Vaikams dieną 15c. Vakare 50c.

Širdingai visus užkviečia Choras.

del Strėndiegio, Neuralgijos ir kitu Reumatizmo priepuolių su Johnson's Red Cross Kidney Plaster. Nuo momento, kuomet šis nuostabus, senas gelbantis plasteris yra panaudojama prie skaudamų vietų, jis teikia — šilumą, švelnina ir ramina sujudintus nervus ir pašalina skausmą ir mizeriją tarsi magiškai. Jūs gaunate patvarią pagalbą dar ir del to, kad gyduolės Red Cross Kidney Plasterio nuolat sunkias per odą i apimtas vietas taip ilgai, kol plasteris laikomas prie kūno. Buk tikras pareikalaut didelio Red Cross Kidney Plasterio su raudona flanelė užpakaly. Visose vaistinėse.

Reumatizmas sausgėlė

Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukumui; nes skaudėjimai naikina kūno gyvybę ir dažnai ant patalo paguldo.

CAPSICO COMPAUND mostis lengvai pašalina viršminėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siūnia padėkavones pasveikę. Kaina 50c. per paštą 55c. ar dvi už \$1.05. Dukart virštesnė 75c.

Knyga: „SALTINIS SVEIKATOS“, augalai gydysis kainą 50 centų.

JUSTIN KULIS

3259 South Halsted Street, CHICAGO, ILL.

I ir iš LIETUVOS

per BREMENĄ ant didžiausio ir greičiausio Vokietijos laivo

COLUMBUS

ARBA ANT KITŲ LAIVŲ ŠIOS LINIJOS

TIKTAI ASTUONIOS DIENOS ANT VANDENS

Puiki trečia klasa — Tiktai kajutos.

NORTH GERMAN LLOYD

32 Broadway, New York arba prie vietos agento.

Del Reumatiškų gėlimų, neuralgijos, paprasto persišaldymo, skaudžių raumenų, išsinarinimų ar išsiskutimų

Naudokite DR. RICHTERIO Inkaro Rušies PAIN-EXPELLER!

Vaisišką ženklinę registruotą S. V. Pat. Biure.

Nėra tikras, be masy Inkaro vaishn-ženklis. Vaistinėse po 35c ir 70c.

F. A. D. RICHTER & CO. 5th St. Brooklyn, N. Y.

GARSINKITĖS „TEVYNEJE“

KALEDOS LIETUVOJE

Specialiai prižiūromos Kaledų ekskursijos ant Majestic, didžiausio laivo pasauly, Lapkr. 26, Pennland, Gruod. 3, Olympic Gruod. 9, ir mūsų kitų milžiniškų laivų.

WHITE STAR LINE RED STAR LINE

International Mercantile Marine Co. No. 1 Broadway, New York City. arba prie vietinių agentų.

Sustiprina Kraują ir Svarbesnius Kuno Organus

Vartokit Nuga-Tone jei jūs turite prastą ir silpną kraują ir menkus svarbesnius kūno organus. Virš milijono vyrų ir moterų atgavo savo sveikatą vartodami šias puikias gyduoles. Nuga-Tone taipgi suteiks jums stiprius nervus, išvalys odą nuo puikų ir sustiprins apetitą ir virškinimą. Prašalins pusles arba inkstų iritaciją, sustiprins kepenis, suteiks pasilsinanti ir atšviežinantį miegą ir jį pasijusite esąs kaip naujas žmogus.

Nusipirkite butelį Nuga-Tone šiandien. Pabandykit šias sveikata būdovojančias gyduoles savo ligoje. Visi vaistiniai parduoda jas su tikra garantija pinigų grąžinimo.

„TRAUKIA ir TRAUKIA ir TRAUKIA — tai su lengva.“

GARSINKITĖS „TEVYNEJE“ ITALIŠKI ARMONIKAI

Mes išdirbame ir importuojame visokių rūšių geriausius rankų darbo Itališkus Armonikus. Kurie yra geriausi i pasauli. Garantuojami dešimčiai metų. Mūsų kainos yra žemesnės už kitų išdirbėjų kainas. Pirkėjams dykai aut-likimos pamokos protui armoniku. Parcelavus pasiūsiame užuotą katalogą.

RUATTA SERENELLI & CO. 1014 Blue Island Ave. Dept. 62, Chicago, Ill.

LIETUVIAI!!

BALTIKO AMERIKOS LINIJA

tai pirmutinė ir vienatinė laivinė bendrovė kurios laivai pralaužė kelią iš Amerikos New Yorko

TIESIAI I LIETUVOS KLAIPEDĄ

siunčiant du laivų pernai o jau net penkis šimet

KAINOS LAIVAKORČIŲ I KLAIPEDĄ:

Trečia klasa \$107.00
Ten ir atgal tiktai \$181.00
Turistinė III klasa .. \$117.00
Ten ir atgal tiktai \$196.00
Valdžios takais atskirum.

LAIVŲ IŠPLAUKIMAI:

„LITUANIA“ — 22 Lapkr.-nov.
„POLONIA“ — 6 Gruodžio
„ESTONIA“ — 22 Gruodžio

KALEDŲ laivas „POLONIA“ 6 Gruodžio-Dec. žiniom kreipkitės i vietos agentą ar i bendrovę

BALTIC AMERICA LINE 8 Bridge Street, New York, N. Y.

DOVANOS VISIEM!

Kiekvienas, kuris tik užsiprenumeruos savaitinį laikraštį „Sandarą“ ant metų laiko ir prisiųs metinę prenumeratą \$2, visi gaus po puikią dovaną, skustuvą Safety Razor, kaip dovaną.

Tad nieko nelaukdami prenumeruokite „Sandarą“ ir įsigykite tą dovaną vieno dolerio vertės.

Prenumeratas siųskite sekančiu adresu:

327 E Street, SO. BOSTON, MASS.

S A N D A R A

DABAR UZSIRASYK

‘AMERIKOS LIETUVI’

AMERIKOS LIETUVIS, savitinis laikraštis ramų pasiskaitymų, naudingų mokslinių straipsnių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekančio gruodžio mėnesio bėgy, gaus gražių dovanų knygomis ir gražių sieninį kalendorių. Užsirašykite dabar, o turėsite naudingą laikraštį.

Reikalaujam agentų užrašinėti AMERIKOS LIETUVI, pardavinėk knygas ir gražias laiškams popierus.

Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokite taip:

„AMERIKOS LIETUVIS“ 14 Vernon Street, WORCESTER, MASS.

JAUNUOLIŲ MOKYKLOS RANKVEDĖLIAI

ABC. Skaitymo-Rašymo pradžiamokslis. Sutaisė J. Damijonaitis. Pati pirmutinė knyga mokinant lietuviškai skaityti ir rašyti. Trečia ir vėliausia laida 35c.

VAIKŲ DARŽELIS. Skaitymai antriesiems mokslo metams. Sutaisė J. Damijonaitis. Tai knyga, vartojama po ABC. 75c.

GRAMATIKA Lietuvių Kalbos. J. Damijonaitis. Vadovalis mokykloms pirmutinei gramatikos klasi. Trečias pataisytas leidimas 75c.

SKAITYMAI Lietuvių Kalbos Pamokoms. Sutaisė P. Klimas. Penktas išleidimas. Knyga, vartojama skaitymui po Vaikų Darželio augtėsnėms klasioms \$1.00.

KRAŠTO MOKSLO SKAITYMO RINKINYS. Sutaisė J. Damijonaitis. Knyga, vartojama augtėsnėse klasiuose susipažinti su Lietuvos istorija, geografija ir žmonių gyvenimu bei veikėjais. Kaina 75c.

VIENYBĖ 193 Grand Street BROOKLYN, N. Y.